

Hoogheemraadschap van
Schieland en de Krimpenerwaard

Bestuursrapportage

Januari tot en met juni 2022

Rotterdam, verenigde vergadering 5 oktober 2022

Bestuursrapportage januari tot en met juni 2022

Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
Postbus 4059, 3006 AB Rotterdam
Bezoekadres: Maasboulevard 123, 3063 GK Rotterdam

1 Inhoudsopgave

2 Inleiding

3 Prestaties per programma

4 Kosten per programma

5 Baten en lasten

6 Toelichting investeringen

7 Begrotingswijzigingen

8 Begrotingswijziging: Kosten naar waterschapstaken

Bijlagen

2 Inleiding

Door middel van de bestuursrapportage informeert het college van dijkgraaf en hoogheemraden de verenigde vergadering halverwege het jaar over de realisering van de programmabegroting. De programmabegroting is gebaseerd op de ambities, doelen en resultaten uit het Waterbeheerprogramma 2022-2027 en de bestuursrapportage heeft in het bijzonder betrekking op de uitvoering van de voor 2022 voorgenomen werkzaamheden en de besteding van middelen.

De huidige ontwikkelingen in de wereld nemen een belangrijke plaats in, in de uitkomsten van deze bestuursrapportage. Hoge inflatiecijfers, schaarste op de arbeidsmarkt, de goederenmarkt en de gestegen energieprijzen, versterkt door het gewapend conflict in Oekraïne, tekenen de realiteit van 2022. We (voor)zagen deze ontwikkelingen al bij het opstellen van de kaderbrief 2022. Veel van deze ontwikkelingen lijken zich door te zetten en de impact is dan ook bij ons waterschap zichtbaar. We zien stijgingen in energiekosten en op het vlak van loonontwikkeling en we hebben een grote uitdaging om onze vacatures te vervullen.

De ontwikkelingen van de eerste zes maanden van dit jaar zorgen ervoor dat de vastgestelde begroting niet meer actueel is. In deze bestuursrapportage hebben we de laatste inzichten verwerkt in de prognoses, zodat de begroting bijgesteld kan worden en meer aansluit bij de realiteit.

Alles bij elkaar leidt deze bestuursrapportage tot een geprognosticeerd resultaat dat negatiever uitpakt voor 2022 dan dat bij het opstellen van de begroting werd gedacht. Dit heeft impact op de financiële huishouding van het hoogheemraadschap en geeft aanleiding om nog scherper dan anders te kijken naar de besteding van budgetten.

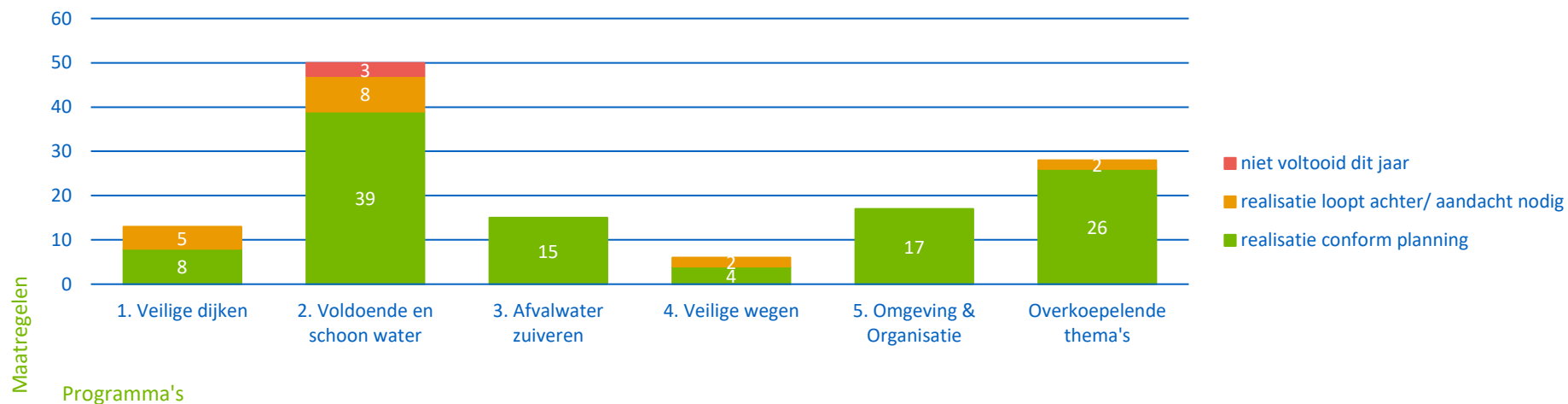
De bijgestelde prognoses vormen het uitgangspunt voor het opstellen van de programmabegroting 2023. Deze wordt voorgelegd aan de verenigde vergadering van november 2022. Net als bij deze bestuursrapportage zullen de genoemde ontwikkelingen daarin een prominente rol spelen.

3 Prestaties per programma

In dit hoofdstuk geven we een toelichting op de prestaties binnen de volgende programma's:

- Programma 1: Veilige dijken
- Programma 2: Voldoende en schoon water
- Programma 3: Afvalwater zuiveren
- Programma 4: Veilige wegen
- Programma 5: Omgeving en organisatie

Per programma is er een samenvatting van de totale voortgang. Wij lichten de maatregelen toe uit de programmabegroting 2022 die aangemerkt zijn als aandachtsmaatregelen. Ook lichten we de maatregelen toe waarvan de uitvoering afwijkt van de planning, de oranje en rode maatregelen. Zie voor de status van de maatregelen/activiteiten de onderstaande legenda.

Programma 1: Veilige dijken

Algemeen

Dit zijn onze ambities:

1.1 Verkleinen van overstromingsrisico's

1.2 Onze taken: Veilige dijken

Ontwikkelingen in 2022 en verder

De beoordelingsrapportage voor de dijken langs de Lek is opgeleverd. We hebben nu voor het eerst een volledig beeld van de sterkte van alle primaire waterkeringen ten opzichte van de normen uit 2017 zoals opgenomen in de Waterwet. Deze nieuwe (strengere) normen zijn gebaseerd op het borgen van de waterveiligheid vanaf 2050. De normen zijn afgeleid van de gevolgen (schade en slachtoffers) in de beschermde gebieden en zijn voor ons intensief gebruikte beheergebied relatief hoog. In de jaarlijkse veiligheidsrapportage wordt aangegeven of aanvullend onderzoek nodig is en welke aandachtspunten er zijn voor het beheer en onderhoud. Alle dijktrajecten die het hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) beheert, voldoen op onderdelen niet aan de strengere normen. Dat betekent dat de komende decennia tot 2050 een forse versterkingsopgave nodig is binnen het landelijke hoogwaterbeschermingsprogramma om aan de nieuwe normen te voldoen.

Ondanks dat we een duidelijke opgave hebben om aan de nieuwe normen te voldoen, is het actuele beeld volgens de veiligheidsrapportage 2020-2021 dat de huidige waterveiligheid voldoende is geborgd. De staat van de primaire keringen is namelijk niet wezenlijk verslechterd ten opzichte van de vorige veiligheidsrapportage.

Mede naar aanleiding van het hoogwater in Limburg vorig jaar kijken we opnieuw – samen met aangrenzende waterschappen en Rijkswaterstaat – welke noodmaatregelen beschikbaar zijn in crisissituaties.

Bij de regionale waterkeringen bereiden we een aantal kadeverbeteringen voor zoals de Stoofkade in de gemeente Gouda, Kortenoord in de gemeente Zuidplas en de Bermweg in gemeente Capelle aan den IJssel. Voor het project Stoofkade is een ingenieursbureau gestart met de technische voorbereidingen van de reconstructie. Uit de aanvullende onderzoeken en reeds uitgevoerde ontwerpberekeningen blijkt dat de verbeteropgave groter is dan in eerste instantie is aangenomen. Een gevolg hiervan is dat de voorbereidingsfase meer tijd in beslag neemt. Zowel voor project Stoofkade als het project Kortenoord geldt dat het doorlopen van de projectplan Waterwet procedure noodzakelijk. Dit houdt onder meer in dat intensieve afstemming nodig is met de omgeving.

Daar waar mogelijk combineren we onze werkzaamheden met initiatieven van andere overheden, inwoners en/of bedrijven. Hierdoor wordt ook bereikt dat omwonenden minder overlast gaan krijgen van de kadeverbeteringswerkzaamheden.

In het kader van de kadeverbetering zijkanaal 's Gravenweg in Rotterdam is een planstudie uitgevoerd. Onderzocht wordt of de verbeteringswerkzaamheden versneld uitgevoerd kunnen worden gecombineerd met een woningbouwproject ter plaatse. Verder is er een intensief traject, waaronder informatieavonden, geweest met de omwonenden.

Op verzoek van de gemeente Zuidplas denken we mee over de ontwikkeling van het plangebied Middengebied Zuidplaspolder, hierna te noemen het Vijfde Dorp. Hierbij wordt onze kennis van overstromingsscenario's en klimaatontwikkelingen benut. Ook bij de woningbouwopgaven in ons gebied, de nieuwe oeververbinding in Rotterdam en andere ruimtelijke ontwikkelingen is dit in toenemende mate het geval. Omdat het reageren op dergelijke initiatieven meer aandacht van onze organisatie vraagt, vertragen andere gebiedsgerichte activiteiten zoals het afstemmen van de trajectaanpak na beoordeling van dijktrajecten.

De legger waterkeringen is geactualiseerd. Deze legger is van toepassing op de kades langs de Rotte en de Ringvaart Zuidplaspolder, katern Zestienhoven-Schiebroek en de peilscheidingen waar een specifieke kernzone en beschermingszones voor zijn ingetekend. Nauwkeuriger dan in het verleden is online in te zien welke beperkingen er zijn aan het medegebruik om de functie van deze waterkeringen te borgen. Deze aanpassingen waren onder andere nodig ter voorbereiding op het Digitale Stelsel Omgevingswet. Omdat de inwerkingtreding hiervan opnieuw is uitgesteld, moet de actualisatie ook in het huidige instrumentarium van ons hoogheemraadschap worden ontsloten.

Bij de planvorming van project Krachtige IJsseldijken Krimpenerwaard (KIJK) wordt de omgeving intensief betrokken. De voorbereidingen voor de uitvoering zijn in een afrondende fase. Hierbij blijkt steeds weer hoe divers en complex de problematiek en effecten van deze dijkversterking zijn. Ook bij dit project blijken de grondstofprijzen, de arbeidsmarkt krapte en inflatie tot sterke prijsstijgingen te leiden. Zie voor meer informatie de toelichting voor de [topprojecten](#).

De voorbereiding van de Snelle Sluis is vertraagd, verdere voortgang en prioritering dient in samenhang met de renovatie Zevenhuizer Verlaat beoordeeld te worden. In maart zijn de vier coupures Lekdijk gemoderniseerd door de sluitmiddelen te vervangen en is een nieuw opslagsysteem in gebruik genomen. Langs de Hollandsche IJssel zijn we in mei gestart met het steenzetwerk Hitland aan de Groenendijk in Zuidplas. De uitvoering van de herzetten steenglooing in Schuwacht te Lekkerkerk is met circa 1 jaar vertraagd. In het betreffende projectgebied komt de beschermde libelle rivierrombout voor. Er is aanvullend onderzoek nodig om bij bevoegd gezag ontheffing te kunnen krijgen.

In het voorjaar zijn de voorbereidingen van het droogteseizoen gestart. Tijdens deze droge periodes worden kade-inspecties uitgevoerd. De kades worden dan geïnspecteerd op onder meer scheuren en gaten.

Afwijkingen op programma 1 na 6 maanden

		Q2	Afwijking	Actie
Ambitie: Verkleinen van overstromingsrisico				
Opgave: Het hoogheemraadschap neemt voor de primaire waterkeringen op basis van de resultaten van de beoordeling en de dagelijkse inspecties de noodzakelijke maatregelen om uiterlijk in 2050 te voldoen aan de veiligheidseisen.				
M-001	Een vastgestelde trajectaanpak voor normtraject 14-1 (Capelle Zuidplas).		Door vertrek van medewerkers met benodigde kennis is dit project vertraagd.	Planning op detailniveau aanpassen. Het vergt tijd om capaciteit aan te trekken.
Doel: In de planperiode worden maatregelen genomen zodat de regionale waterkeringen in 2030 voldoen aan de veiligheidseisen.				
M-002	Op basis van trends de onderhoudsopgave tot 2030 bepalen.		Vertraagd door wisselingen in het projectteam.	Inwerken van nieuwe medewerkers kost extra tijd.
Ambitie: Onze taken: Veilige dijken				
Doel: Het hoogheemraadschap beschermt inwoners en bedrijven tegen overstromingen en de gevolgen van overstromingen (schade en slachtoffers) vanuit de rivieren de Nieuwe Maas, Lek en Hollandsche IJssel en de boezemwateren op een duurzame, kostenefficiënte manier in nauwe samenwerking met waterpartners en de omgeving, waarbij het gebruik van de keringen door anderen nadrukkelijk wordt meegewogen.				
M-006	Planuitwerking voor de dijkversterking Krachtige IJsseldijken Krimpenerwaard.		Zie toelichting topproject	Extra inzet of planning aanpassen

		Q1	Q2	Afwijking	Actie
Ambitie: Onze taken: Veilige dijken					
Het hoogheemraadschap beschermt inwoners en bedrijven tegen overstromingen en de gevolgen van overstromingen (schade en slachtoffers) vanuit de rivieren de Nieuwe Maas, Lek en Hollandsche IJssel en de boezemwateren op een duurzame, kostenefficiënte manier in nauwe samenwerking met waterpartners en de omgeving, waarbij het gebruik van de keringen door anderen nadrukkelijk wordt meegewogen.					
M-007	Afronden vervanging 4 coupures Lekdijk.			geen	gereed
M-008	Vorbereiding van kadeverbeteringen Stoofkade en Bermweg.			Vertraagd n.a.v. aanvullende onderzoeken, grotere verbeteropgave.	Extra inzet of planning aanpassen
M-010	Het verwerken van beoordelingsresultaten voor één normtraject in het beheerregister van de waterkeringen.			Vertraagd i.v.m. vacature gegevensbeheerder.	Door de krappe arbeidsmarkt wordt de vacature pas in september vervuld.

Programma 2: Voldoende en schoon water

Algemeen

Dit zijn onze ambities:

- 2.1 Waterkwaliteit passend bij het gebied en het gebruik;**
- 2.2 Voldoende en schoon water voor en door de agrarische sector;**
- 2.3 Schade door oppervlaktewater voorkomen;**
- 2.4 Zo weinig mogelijk bodemdaling in Veenweidengebied;**
- 2.5 Voldoende zoetwater, ondanks toenemende verzilting;**
- 2.6 Functies en grondwatersysteem in evenwicht;**
- 2.7 Onze taken: Voldoende, schoon water.**

Ontwikkelingen in 2022 en verder

Ook in de eerste helft van 2022 werkten we samen met andere partijen aan onze doelen. Daarvoor voerden we maatregelen uit om ons watersysteem verder op orde te krijgen en te optimaliseren. Veel van deze maatregelen beperken de kans op wateroverlast en zorgen voor een betere waterkwaliteit. In januari 2022 is het derde en laatste Kaderrichtlijn Water (KRW)-plan definitief vastgesteld voor de nieuwe planperiode 2022-2027. Onderdeel hiervan is de pilot voor de bestrijding van rivierkreeften. Het college heeft, naar aanleiding van de in november 2021 door de verenigde vergadering aangenomen motie op dit onderwerp, in maart 2022 het besluit genomen de aanpak te intensiveren. Een andere maatregel vanuit de KRW is het beschikbaar stellen van een subsidie voor natuurvriendelijke oevers. In maart heeft het college besloten aan vijf projecten subsidie toe te kennen voor totaalbedrag van € 100.000.

Daarnaast beperken we de gevolgen van droogte en verzilting. We nemen maatregelen om deze te voorkomen. Tijdens de extreem droge periodes van de afgelopen jaren en ook dit jaar blijkt wel hoe belangrijk dit is. Het voorjaar is droog geweest met een lage rivierafvoer. Hierdoor raakt de Nieuwe Maas verzilt en kan de inlaat naar de Rotte bij gemaal Schilthuis niet gebruikt worden om goed water in te laten. In de eerste helft van 2022 is de nieuwe inlaat Leuvenhaven officieel geopend waardoor er water kan worden ingelaten op de Rotte. Door diens ligging wat verder van de Nieuwe Maas blijkt dat hier langer goed water beschikbaar is.

We voeren analyses uit om het watersysteem te verbeteren en we actualiseren de peilbesluiten. Het eerste half jaar van 2022 is het peilbesluit functieverandering Natuurnetwerk Nederland Den Hoek en peilbesluit Rotterdam vastgesteld. Dit jaar worden nog drie peilbesluiten herzien. Het peilbeheer blijven we verder optimaliseren. In al onze besluiten kijken we ook naar bodemdaling en grondwater.

Het beheer en onderhoud van onze (hoofd)watergangen voeren we zo veel mogelijk samen met onze partners uit. Het meetplan voor de toestand van ons (hoofd)watersysteem waarbij waterdieptes worden gemeten is uitgevoerd. Dit betreft ca. 250 km watergang en dient als input voor de actualisatie van de waterdieptekaart. De actualisatie van de waterdieptekaart dient weer als basis voor ons baggerprogramma in de komende jaren.

In Polder Het Beijersche (een klein natuurgebied in de Krimpenerwaard) heeft stichting Het Zuid-Hollands Landschap (ZHL) eind 2021 watercrassula laten verwijderen. Het hoogheemraadschap is vanwege het risico op besmetting van het omliggend watersysteem betrokken. Het verwijderen is niet succesvol geweest, de watercrassula is terug in hetzelfde gebied. ZHL laat zich door experts adviseren om een manier te vinden om de invasieve exoot alsnog te verwijderen. Het hoogheemraadschap is hierbij betrokken gezien het reële risico van verspreiding in het omliggende watersysteem.

Gedurende dit half jaar hebben we ons voorbereid op een extreem droge zomerperiode. Voor het vormen van een zoetwaterbuffer zijn de waterpeilen verhoogd. Materialen zijn nog eens extra gecontroleerd en we hebben gewerkt aan het actualiseren van de plannen. Ook is getraind in het toepassen van de BOB (beeld-oordeel-besluit)-methodiek tijdens overleggen. Tot slot is er overleg gevoerd met andere waterbeheerders en met de veiligheidsregio. In het laatste geval mede namens het waterschap Hollandse Delta en het hoogheemraadschap van Delfland.

Voor het tegengaan van bodemdaling is de eerste helft van 2022 gewerkt aan het organiseren van een programmteam. Er is met ingang van 1 mei een nieuwe gebiedsadviseur aangenomen en er is een deskundige

geworven die in de tweede helft van 2022 begint. Daarmee is het programmteam compleet. In de eerste helft van 2022 hebben we een onderzoek in de markt gezet naar de effecten van het waterinfiltratiesysteem op ons watersysteem. Met deze studie zijn wij momenteel bezig en we verwachten eind dit jaar daar de eerste resultaten van te zien.

De studies die we zouden doen naar peilgebieden Lekkerkerk en Bergambacht, over de vraag of optimalisatie mogelijk is voor de gemengde gebruiksfuncties, lopen en worden dit jaar afgerond.

Baggerwerkzaamheden in 2022 voeren wij uit in samenwerking met de gemeenten Rotterdam, Zuidplas, Krimpen aan den IJssel en Krimpenerwaard en verlopen conform planning. Het betreft onder andere werkzaamheden in polder Wilde Veenen, Eendragtspolder en polder Esse, Gans en Blaardorp. De werkzaamheden in de Krimpenerwaard zijn in het eerste half jaar afgerond. De voorbereiding van de baggerprojecten voor 2023 heeft, door moeizame werving van een projectleider, wel enige vertraging opgelopen.

Afwijkingen op programma 2 na 6 maanden

		Q2	Afwijking	Actie
Ambitie: Waterkwaliteit passend bij het gebied en het gebruik.				
Opgave: Het verbeteren van de waterkwaliteit vraagt vaak een gebiedsspecifieke aanpak en daarmee gebiedsspecifieke kennis. Voor de KRW-wateren is deze kennis recent verzameld. Voor de rest van het watersysteem zal het hoogheemraadschap aanvullende studies uitvoeren voor het benoemen van passende verbetermaatregelen.				
M-014	In 2022 voert HHSK ten minste één gebiedsgerichte studie uit in een watersysteem met een belangrijk waterkwaliteitsknelpunt.		Door vertrek van de projectleider van dit project is dit project vertraagd. We zien deze uitloop niet terug in de financiën omdat we inzetten op zo snel mogelijke invulling van deze vacature.	Vervullen van de openstaande vacature
Ambitie: Schade door oppervlaktewater voorkomen.				
Doel: Het hoogheemraadschap investeert in het watersysteem zodat het voldoet aan de provinciale omgevingsverordening.				
M-025	In 2022 starten we met de voorbereidingen van de nieuwe gemalen Lage Bemaling, Kralinger Esch en Achterdijk (verbeteren waterafvoer polder Zestienhoven).		Project Lage Bemaling staat on hold i.v.m. ontbreken technisch manager.	werven technisch manager
Ambitie: Schade door oppervlaktewater voorkomen.				
Doel: Het hoogheemraadschap investeert in het watersysteem zodat het voldoet aan de provinciale omgevingsverordening.				
M-027	In het kader van het uitvoeringsprogramma Zuidplaspolder (herijking) voeren we onder andere de volgende maatregelen uit:			
	1. Afronden van de inlaat West-Ringdijk -> peilgebied GPG 891; (mt 19);		De complexe grondverwerving en het verleggen van kabels en leidingen leidt tot vertraging van de uitvoering van de werkzaamheden.	Inzet kabels-en-leidingenspecialist

		Q2	Afwijking	Actie
	2. Afronden van de automatische stuw in peilgebied GPG-836; (mt 6);		De impactanalyse van de stuw en de peilopzet op A12 en omgeving kost meer tijd.	Onderzoeken en berekeningen door ingenieursbureau en intensivering contacten met RWS.
	3. Afronden van de koppeling van peilgebied GPG-92 aan de Tweede Tocht (mt 7);		De grondverwerving verloopt moeizamer dan verwacht.	Intensiveren contact grondbeheerder
	4. Afronden van het vervangen van de pomp voor het op peil houden van water in GPG-914. (mt 4).		Het verleggen van de kabels en leidingen is complexer dan voorzien.	Inzet kabels-en-leidingenspecialist
Doel: Het hoogheemraadschap ontwikkelt het adviesinstrument 'Weging van het waterbelang' en profileert zich als waterautoriteit.				
M-028	Implementatie van het adviesinstrument weging van het waterbelang zal in samenhang met de inwerkingtreding Omgevingswet (verwachting halverwege 2022) worden uitgevoerd.		I.v.m. werkdruk bij gebiedsadvies en afdeling Publiekszaken vertraagd.	
Opgave: Het hoogheemraadschap communiceert duidelijk en reageert vroegtijdig en daadkrachtig bij verwachte calamiteiten.				
M-030	In 2022 werken we aan een nieuwe versie van het calamiteitenbestrijdingsplan.		Vertraging t.o.v. de planning.	De planning is bijgesteld. Afronding in 2022 lijkt nog altijd haalbaar.

		Q2	Afwijking	Actie
Ambitie: Voldoende zoetwater, ondanks toenemende verzilting.				
Opgave: Gebruikers van zoetwater zijn zich bewust van de beperkingen in de waterbeschikbaarheid en we maken afspraken over besparings- en vasthoudmaatregelen.				
M-032	We voeren verkennende gesprekken met gebruikers over mogelijke waterbesparings- en vasthoudmaatregelen.		Het traject had al vertraging opgelopen omdat er bij de stakeholders te weinig gevoel van urgentie was. Inmiddels heeft ook de trekker van dit traject een andere baan gevonden waardoor er bij gebrek aan capaciteit geen voortgang is. Dit gaat om dezelfde persoon als genoemd bij M-014.	Werving
Ambitie: Onze taken: Voldoende, schoon water				
Doel: Het hoogheemraadschap draagt zorg voor het regionale watersysteem. Wij voorkomen en beperken, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem en vervulling van maatschappelijke functies door het watersysteem. Wij doen dit samen met burgers, bedrijven en andere overheden.				
M-043	We stellen de beleidsuitwerking inrichting en onderhoud op en bestuurlijk vast in 2022.		De inhoudelijke vorderingen op de beleidsuitwerking onderhoud zijn te gering. Er wordt bestuurlijk veel inhoudelijke capaciteit gevraagd op de kreeftenproblematiek die "erbij" gedaan moet worden zonder dat deze inzet voorzien was. Dit gaat ten koste van de beleidsuitwerking.	De beleidsuitwerking wordt geherprioriteerd naar begin 2023. Verdere gewenste inzet op de kreeftenproblematiek kan niet geleverd worden als er geen nieuwe capaciteit ingekocht of ingehuurd wordt.

		Q2	Afwijking	Actie
M-046	In 2022 gaan we de elektromotor van het gemaal Abraham Kroes voor de ringvaartbemaling vervangen.		Vraagt meer tijd dan voorzien. Aanbesteding in 2022 gestart. Revisie pomp en tandwielkast uitgevoerd. Daadwerkelijke plaatsing pomp medio 2023	Geen.
Ambitie: Waterrecreatie passend bij ons beheer én de behoeften van de maatschappij en de taken van onze partners.				
Opgave: Het hoogheemraadschap kent de recreatieve partners en belangen in het beheergebied en de mogelijkheden om samenwerking te versterken.				
M-082	Start uitvoering groot onderhoud Zevenhuizer Verlaat inclusief vispasseerbaar maken.		De uitvoering zal niet eerder dan in 2024 kunnen starten. De gemaakte planning bleek te optimistisch. Dit als gevolg van de volgordelijkheid van de werkzaamheden die moeten worden uitgevoerd: Eerst inspectie, dan bepaling scope en verdere uitwerking, alvorens de uitvoering kan starten.	Verwachtingen zijn ambtelijk gedeeld met de provincie. In de verenigde vergadering van oktober wordt een voorbereidingskrediet voorgelegd.
M-083	Start voorbereiding groot onderhoud Snelle Sluis.		Personele technische capaciteit nog niet op orde	Werven technisch manager

Aandachtsmaatregelen programmabegroting 2022

		Q1	Q2	Afwijking	Actie
Ambitie: Onze taken: Voldoende, schoon water.					
Het hoogheemraadschap draagt zorg voor het regionale watersysteem. Wij voorkomen en beperken, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem en vervulling van maatschappelijke functies door het watersysteem. Wij doen dit samen met burgers, bedrijven en andere overheden.					
M-050	In 2022 voeren we baggerprojecten uit in Rotterdam, de gemeente Zuidplas en ronden de werken in de Krimpenerwaard af.				
Ambitie: Voldoende en schoon water voor en door de agrarische sector.					
De agrarische productie hangt mede af van het waterpeil en de waterkwaliteit. Het hoogheemraadschap draagt via het watersysteembeheer daarom bij aan geschikte productieomstandigheden voor de agrarische sector.					
M-074	In 2022 brengt HHSK in beeld óf en zo ja hoe in de peilgebieden Lekkerkerk en Bergambacht er optimalisatie mogelijk is van het peilbeheer gegeven de gemengde gebruiksfuncties binnen deze peilgebieden.				

		Q1	Q2	Afwijking	Actie
Ambitie: Zo weinig mogelijk bodemdaling in Veenweidengebied.					
Opgave: We ontwikkelen informatie en kennis over bodemdaling.					
M-100	We maken een kennisontwikkelingsplan.			Voor deze activiteit is 0,5 fte beschikbaar gesteld die wegens de krapte op de arbeidsmarkt moeilijk in te vullen was. Inmiddels hebben we iemand kunnen aantrekken die m.i.v. 1 oktober begint. Deze vertraging zien we niet terug in de financiën omdat de vertraging slechts twee maanden bedraagt.	M.i.v. 1 oktober maken we een begin, maar oplevering van het plan zal niet meer plaatsvinden in 2022, maar 2023.
Ambitie: Zo weinig mogelijk bodemdaling in Veenweidengebied.					
We streven naar innovatieve oplossingen voor het tegengaan van bodemdaling in integrale gebiedsprocessen.					
M-104	We stimuleren en leveren bijdragen aan innovatieve ontwikkelingen gericht op het tegengaan van bodemdaling.				

Programma 3: Afvalwater zuiveren

Algemeen

Dit zijn onze ambities:

3.1 Zuiveren voor schoon en gezond water

3.2 Afvalwater zuiveren

Ontwikkelingen in 2022 en verder

De prijsstijgingen voor energie en grondstoffen hebben grote gevolgen voor de financiële situatie van het hoogheemraadschap in het algemeen en programma 3 in het bijzonder.

De afvalwaterzuiveringen zijn de grootste energieverbruiker van de organisatie. Daarnaast worden in het zuiveringsproces, met name in de slibontwatering, grote hoeveelheden chemicaliën gebruikt. De prijsstijgingen hebben hierdoor een groot effect op de totale uitgaven van programma 3.

Bij de onderhoudswerkzaamheden en projecten merken we dat de kosten voor onderhoudswerkzaamheden toenemen en dat er voor sommige onderdelen langere levertijden zijn.

Problemen door de krapte op de arbeidsmarkt beperken zich tot nu toe tot de moeizame invulling van technische vacatures in het onderhoud en de procesvoering.

In de eerste helft van 2022 zijn er incidenten geweest bij één van de twee slibgistingstorens van awzi Kralingseveer, is er een leidingbreuk

op awzi Groenedijk geweest en is er slibverlies opgetreden op de awzi Haastrecht.

Visie afvalwaterketen

We werken de strategische visie Afvalwaterketen uit voor de komende periode. We maken een doorkijk tot en met 2050 met een concretere uitwerking voor de komende 10 jaar. De behoefte en verwachtingen zijn geïnventariseerd en is uitgewerkt tot een plan van aanpak. De inhoudelijke uitwerking van de visie wordt in het derde kwartaal opgepakt en de visie zal eind 2022 worden opgeleverd.

Ontwikkelingen awzi Kortenoord

Awzi Kortenoord is de een-na-grootste zuivering van het hoogheemraadschap en zuivert afvalwater van Lansingerland, Zuidplas, Waddinxveen, Gouda en Rotterdam. In het zuiveringsgebied zijn veel ontwikkelingen, waaronder het plangebied Vijfde Dorp, waardoor het afvalwateraanbod groeit. Naast voorbereiding van de toekomstige capaciteitsuitbreiding voor Kortenoord kijken we samen met de gemeenten naar de mogelijkheden voor het (deels) decentraal zuiveren van het afvalwater van nieuwbouwgebieden, zoals het Vijfde Dorp. Daarnaast wordt onderzocht of er aanleiding is om gelijktijdig met de uitbreiding van de afvoercapaciteit uit het gebied de risico's voor de belangrijkste afvoerleiding (leiding Zevenhuizen/Nesseland) te verminderen doormiddel van een tweede persleiding.

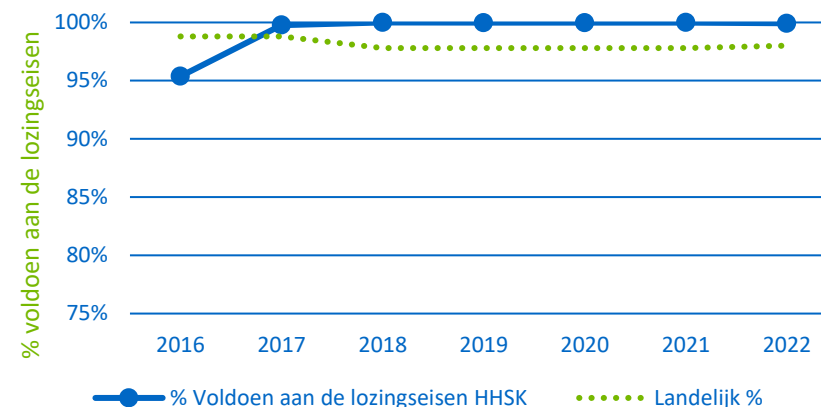
Ruimtelijke ontwikkelingen

In ons gebied spelen diverse (ruimtelijke) ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op het bestaande en toekomstige transport en de

zuivering van afvalwater. Een aantal van deze ontwikkelingen spelen in de directe omgeving van de zuiveringen, zoals bij awzi Kralingseveer op Rivium waar de benodigde geurcontour van de installatie en de bouw van woningen in overeenstemming met elkaar moet worden gebracht. Over de ontwikkeling van Rivium heeft in de eerste helft van 2022 intensief overleg plaatsgevonden met de gemeente, de provincie en de DCMR. Hierbij wordt het belang van de afvalwaterzuivering door alle partijen herkend en erkend. De komende periode zal duidelijk moeten worden hoe zich dat vertaalt in de plannen. De huidige onduidelijkheid over de toekomstige invulling van het gebied heeft gezorgd voor een vertraging in het project voor aanpassing van de luchtbehandeling op de awzi Kralingseveer.

Procesvoering en onderhoud installaties

In de eerste helft van het jaar hebben we goede resultaten gehaald met het zuiveringsproces. Alleen op de awzi Haastrecht hebben we in mei kortstondig te maken gehad met licht slibverlies. Momenteel onderzoeken we de oorzaak hiervan.

Figuur 1: Mate waarin HHSK voldoet aan de lozingseisen t.o.v. het landelijk gemiddelde

Begin van het jaar zijn we geconfronteerd met een lekkage van de slibafvoerleiding in één van de slibgistingstanks bij awzi Kralingseveer. Momenteel kunnen we daardoor minder slib vergisten, wat tot gevolg heeft dat we meer slib afvoeren naar HVC en minder biogas opwekken. De reparatie van de leiding combineren we met een volledige inspectie van de tank (dit stond gepland voor 2023). Het project is momenteel in volle gang. De verwachting is dat we de tank dit jaar weer in gebruik kunnen nemen.

Op awzi Groenedijk hebben we te maken gehad met een lekkage in één van de slibretourleidingen. Dezelfde dag is een noodleiding aangelegd en daardoor heeft het zuiveringsproces geen hinder ondervonden. In 2022 worden de benodigde herstelmaatregelen afgerond.

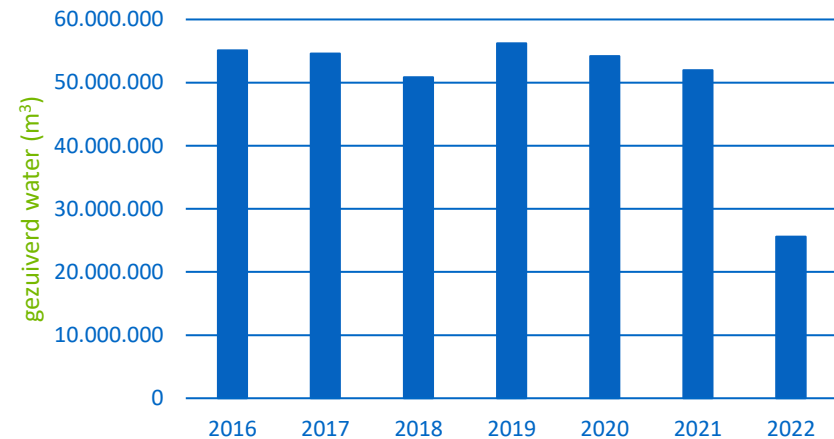
Voor de awzi Kralingseveer is de quickscan ALM-studie (asset liability management) afgerond. Een ALM-studie onderzoekt voor de betreffende zuivering hoe die de vereiste zuiveringsprestaties ook in de toekomst kan leveren. Daarnaast blijkt uit zo'n studie op welke termijn de keuze voor nieuwbouw relevant wordt. De resultaten van de studie zullen in de tweede helft van 2022 gedeeld worden met de verenigde vergadering.

Wet- en (Europese) regelgeving

We hebben voor de Omgevingswet in kaart gebracht op welke manier de invoering daarvan leidt tot aangepaste eisen. Dit wordt de komende maanden verder uitgewerkt.

Eindverwerking zuiveringsslib

In 2022 zijn drie nieuwe waterschappen officieel toegetreden tot de GR Slibverwerking. Daardoor kan de geplande bouw van een nieuwe slibdrooginstallatie in Alkmaar nu doorgang kan vinden. Hiermee wordt een stevig fundament gelegd voor een robuuste slibeindverwerking voor de acht waterschappen binnen de GR Slibverwerking.

Figuur 2: Hoeveelheid gezuiverd afvalwater t/m juni 2022

Samenwerking en innovatie in de waterketen

Vanuit de waterketen hebben we steeds meer te maken met onderwerpen zoals klimaatadaptatie en circulaire economie. In de regio Rotterdam is gestart met de invulling van het nieuwe samenwerkingsverband Alliantie Waterkracht.

We zijn gestart met het opstellen van een afvalwaterakkoord voor de zuiveringskring Kralingseveer. Ook in de Krimpenerwaard werken we aan het afsluiten van afvalwaterakkoorden. Voor de zuiveringskring De Groote Zaag werken we met gemeenten en drinkwaterbedrijf Oasen aan een vervolgstudie die moet resulteren in een nieuwe samenwerkingsovereenkomst.

In enkele gemeenten waar al afvalwaterakkoorden mee zijn gesloten, meten we een grotere vuillast dan geprognoseerd. Samen met de gemeenten zijn we op zoek naar de oorzaken.

De werkzaamheden voor de aanpassing van de Themista-installatie zijn voorbereid en in uitvoering. Vanwege de lange leveringstijd van de benodigde gascompressoren kunnen de werkzaamheden naar verwachting pas in november van dit jaar worden afgerond, waarna de installatie in gebruik kan worden genomen.

In de regio Rotterdam nemen we deel aan het BlueCity Circulair Water project, een decentrale zuivering op gebouwniveau. Het is de projectpartners afgelopen periode gelukt om een Europese subsidie beschikbaar te krijgen. Wij bereiden ons voor op het uitvoeren van meet- en monitoringswerkzaamheden binnen dit onderzoek.

Informatievoorziening

In de eerste helft van 2022 zijn de mogelijkheden onderzocht van het toepassen van kunstmatige intelligentie op twee procesonderdelen van awzi Kralingseveer. Hier wordt in de tweede helft van 2022 in samenwerking met het hoogheemraadschap van Rijnland een vervolg aan gegeven.

Met de verplaatsing van alle servers van awzi Kralingseveer naar datacenters in Delft en Leiden en het vernieuwen van het netwerk (vast en mobiel) zijn de locaties voor de procesautomatisering en dataverbinding robuuster ingericht.

Grensoverschrijdend afvalwater

In de eerste helft van 2022 is bestuurlijk overeenstemming bereikt met waterschap Hollandse Delta en het hoogheemraadschap van Delfland over de uitgangspunten voor een nieuwe overeenkomst voor de afvoer naar afvalwaterzuivering Dokhaven. De uitgangspunten worden verwerkt in een nieuwe overeenkomst die per 1 januari 2023 zal ingaan.

Emissiebeheer

De projecten DAW Schieland en de Krimpenerwaard en Emissieloze kas lopen door. Het Emissiebeheerplan, dat Beleidsuitwerking Emissiebeheer gaat heten, wordt ter besluitvorming aan de verenigde vergadering van november voorgelegd.

		Q1	Q2	Afwijking	Actie
Ambitie: Onze taken: Afvalwater zuiveren					
Het hoogheemraadschap zuivert en transporteert het afvalwater van huishoudens en bedrijven op een duurzame, kostenefficiënte manier in nauwe samenwerking met waterpartners, zodat het water veilig kan worden geloosd op rivieren en sloten. Daarbij winnen we energie en grondstoffen terug en innoveren en vernieuwen we continu.					
M-057	In 2022 stellen we een strategische visie op voor de afvalwaterketen			De werkzaamheden voor de strategische visie zijn in volle gang.	
M-061	In 2022 ronden we de verkenning van de ALM-studie van de afvalwaterzuivering Kralingseveer af en wordt de vervolgstudie opgestart.			De verkenning ALM-studie awzi Kralingseveer is afgerond en inmiddels wordt nagedacht over welke onderzoeken hierop moeten volgen.	
M-063	In 2022 worden relevante (ruimtelijke) ontwikkelingen, raakvlakken en kansen per zuiveringskring in kaart gebracht.			Het in kaart brengen van de relevante (ruimtelijke) ontwikkelingen, raakvlakken en kansen per zuiveringskring wordt in de tweede helft van dit jaar opgepakt.	

Programma 4: Veilige wegen

Algemeen

Dit zijn onze ambities:

4.1 Onze taken: veilige wegen

Ontwikkelingen in 2022 en verder

Het Rijk heeft het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (SPV 2030) opgesteld om het aantal verkeersslachtoffers te verminderen. Plaatsen waar ongelukken plaatsvinden, moeten worden aangepakt. Dat geldt ook voor wegen die niet voldoen aan belangrijke veiligheidseisen. In 2022 wordt een vormtoets uitgevoerd waaruit specifieke wegvakken en kruisingen volgen die verbetering van de verkeersveiligheid behoeven. De uitkomsten van deze toets zullen leiden tot een geactualiseerde verkeersveiligheidsplanning.

Om de landelijke doelstelling van verkeersveiligheid te halen, stellen het Rijk en de provincie subsidie beschikbaar. In totaal is ca. € 250.000 aan subsidie toegekend voor projecten die tot 2025 gepland staan. De kruising Oudelandseweg-Kerkweg is aangepakt, zodat deze aan de normen voldoet. Daarnaast is gestart met de tweede fase van het verbreden van fietspad Snippejagerskade bij Gouderak. Het wegdek van de Middelblok en Kattendijk is opgeruwd om voldoende stroefheid te garanderen.

Het Wegencategoriseringsplan uit 2011 is aan actualisatie toe. In verband met personeelstekort en andere prioriteiten is dit vertraagd.

Om de wegen en bruggen in voldoende staat te houden is op verschillende locaties in de Krimpenerwaard regulier asfalt- en bruggenonderhoud uitgevoerd. Hiermee is ongeveer de helft van het onderhoudsbudget uitgegeven. Voor de tweede helft van het jaar staat een volgende onderhoudsrunde gepland. Door de stijgende materiaalkosten staat het noodzakelijk, dagelijks onderhoud onder druk en moeten soms keuzes worden gemaakt.

De consequenties van de dijkversterking KIJK voor het verkeer komen steeds beter in beeld.

In de tweede helft van 2022 wordt volgens planning een mobiele kraan vervangen die nodig is voor het reguliere onderhoud.

Er is in beeld gebracht welke mogelijkheden er zijn om biodiversiteit in onze wegbermen te vergroten. Waar mogelijk worden de kansen hiervoor direct praktisch benut.

Het uitvoeringsprogramma Wegen en bruggen ligt goed op schema. Net als bij andere projecten blijken grondstofprijzen, arbeidsmarkt krapte en inflatie tot sterke prijsstijgingen te leiden. In 2023 en 2024 zal deze kostenontwikkeling verder worden gevolgd. Dit kan tot bijstellingen van de planning leiden. Voor 2025 en verder kan het noodzakelijk blijken de plannen aan te passen of de kostenstijgingen in de begrotingen op te nemen. Zie voor meer informatie hierover de [toelichting investeringsprojecten](#).

Om het wegbeheer doelmatig uit te voeren, de kosten te beheersen en de verkeersveiligheid te waarborgen, moeten overheden nauw samenwerken. Het hoogheemraadschap bewaakt daarbij de belangen op het gebied van verkeersveiligheid en (de kosten van) beheer en onderhoud.

Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen negatieve gevolgen hebben. Zeker nu de beheerder meer verantwoordelijk is voor het beperken van geluidshinder. Daarover is het hoogheemraadschap in overleg met de gemeenten. Hierbij wordt onder andere gesproken over de bouw van een groot aantal woningen op locaties langs de IJsseldijk.

Afwijkingen op programma 4 na 6 maanden

		Q2	Afwijking	Actie
Ambitie: Onze taken: Veilige wegen				
Doel: Het hoogheemraadschap draagt bij aan een betrouwbaar wegennetwerk in het landelijk gebied van de Krimpenerwaard. Dit doen wij op een kostenefficiënte en duurzame manier in samenwerking met onze partners. Er wordt in het bijzonder ingezet op de verkeersveiligheid en goed onderhoud van de rijbaan en bermen, met oog voor de belangen van de omgeving.				
M-069	Herziening van het Wegencategoriseringsplan uit 2011.		Vertraagd i.v.m. vacatures.	Extra inzet of planning aanpassen
M-070	Actualiseren meerjarenonderhoudsprogramma wegen en wegbruggen en afstemmen met derden.		Vertraagd i.v.m. capaciteitsgebrek.	Vervullen van vacatures en interne herverdeling van taken

Aandachtsmaatregelen programmabegroting 2022

		Q1	Q2	Afwijking	Actie
Ambitie: Onze taken: Veilige wegen					
Het hoogheemraadschap beschermt inwoners en bedrijven tegen Het hoogheemraadschap draagt bij aan een betrouwbaar wegennetwerk in het landelijk gebied van de Krimpenerwaard. Dit doen wij op een kostenefficiënte en duurzame manier in samenwerking met onze partners. Er wordt in het bijzonder ingezet op de verkeersveiligheid en goed onderhoud van de rijbaan en bermen, met oog voor de belangen van de omgeving. .					
M-068	Uitvoeren van maatregelen van de verkeersveiligheidsplanning			Geplande verkeersveiligheidsmaatregelen zijn uitgevoerd of in voorbereiding.	
M-072	Reconstructies ca. 3 km wegen en 8 wegbruggen volgens uitvoeringsprogramma.			De reconstructie van de Beijerscheweg Zuid en Bosweg is in uitvoering. Dit jaar worden 13 bruggen vervangen. Hiervan is er 1 gerealiseerd in het voorjaar, de overige staan gepland voor de tweede helft van dit jaar.	

Programma 5: Omgeving en organisatie

Algemeen

Dit zijn onze ambities:

- 5.1 Bewoners kennen ons werk en zijn zich bewust van het belang en de eigen rol als het gaat om voldoende en schoon water;**
- 5.2 - Ons waterschap staat midden in de maatschappij staat ten dienste van de gemeenschap en beweegt mee met de veranderende omgeving;**
 - Ons waterschap werkt zoveel mogelijk als één overheid en blijft zelf zichtbaar;**
 - Ons waterschap gaat voor passende participatie.**
- 5.3 Wij benutten nieuwe technieken en geven de digitale overheid volwaardig mee vorm;**
- 5.4 Wij voeren waterrecreatie passend uit bij ons beheer én de behoeften van de maatschappij en de taken van onze partners;**
- 5.5 Wij willen al onze wettelijke taken uitvoeren en houden hierbij toezicht.**

Ontwikkelingen in 2022 en verder

Vergroten van waterbewustzijn en versterken van participatie

De bewoners en ondernemers in ons gebied herkennen ons waterschapswerk als essentieel en ervaren dit ook als meerwaarde voor de omgeving. Zij weten dat zij ook zelf actief kunnen en moeten bijdragen. Dat hebben we opgenomen in onze aangescherpte communicatiestrategie. In de tweede helft van dit jaar werken we deze strategie verder uit in een corporate communicatie-aanpak gebaseerd

op de beelden van de arbeidsmarktcommunicatiecampagne. Deze campagne hebben we in de eerste helft van dit jaar opgeleverd.

In de eerste helft van dit jaar hebben we gecommuniceerd over ons waterschapswerk zoals de communicatie over onze projecten en plannen. Voorbeelden hiervan zijn de communicatie over de molens, de gemalen, de Leuvekolk, de doorvoeroute Krimpenerwaard. We hebben hierbij veel media-aandacht gegenereerd. Daarnaast heeft onze dijkgraaf inhoudelijke lezingen gegeven over het werk van het hoogheemraadschap.

We werken aan een communicatieve organisatie en aan een omgeving die waterbewust en wateractief is.

Voor het vergroten van het waterbewustzijn hebben we meegedaan aan twee landelijke campagnes:

- De landelijke campagne Waterbazen van 16 mei tot en met 12 juni met als titel 'Waterbazen bedankt'. Tijdens deze campagne gebruikten we de 'Waterbazencheck' met bijvoorbeeld als vragen: "Veeg jij vet uit je koekenpan voordat je die afwast?" of "Heb je een herbruikbare drinkfles in je tas?", om punten mee te verdienen.
- De landelijke campagne 'Vang de Watermonsters'. Met deze campagne krijgen mensen op een laagdrempelige manier informatie over wat ecologische waterkwaliteit is (kennis), zodat zij meer bewust raken van het belang ervan (houding) en zelf gaan bijdragen aan het behoud en verbeteren van waterkwaliteit (gedrag).

Op basis van onderzoeken meten we hoe waterbewust en wateractief onze omgeving is waarbij we voort borduren op de reeds uitgevoerde onderzoeken. De aanbesteding hiervan vindt in het najaar plaats.

We hebben oog voor onze relatie met onze stakeholders en signaleren kansen daarin waarbij we passend communicatie-, participatie- en educatieadvies geven.

Onze aanpak van participatie is vastgelegd in de nota participatie en de nieuwe participatieverordening uit 2022. Deze nota en verordening zijn in juni 2022 vastgesteld.

Educatie

We richten ons op het middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Het mbo is interessant als doelgroep gezien de diverse 'groene' en 'blauwe' opleidingen. We werken al incidenteel samen met diverse mbo-scholen. Vanuit de werkgroep 'klimaatadaptatie voor het mbo' (van de Unie) wordt dit jaar een overzicht van bestaand educatief materiaal samengebracht in een toolbox op de website <https://www.waterschappen.nl>. Als die gereed is, gaan we mbo-scholen in ons gebied actief benaderen.

We werken al samen met technasium-scholen zoals het Libanon Lyceum en het Comenius College. Dat zijn middelbare scholen die op projectbasis leerlingen onderzoek laten doen naar vaak technische vraagstukken. We vroegen leerlingen vwo3 van het Libanon Lyceum in Rotterdam om onderzoek te doen naar de ergst mogelijke zeespiegelstijging van +2 meter NAP in 2100. Hoe houden we een stad als Rotterdam dan droog?

Op woensdag 6 april 2022 vond het Rotterdams Jongerendebat Water & Klimaat plaats waar wij actief aan mee hebben gedaan. Scholieren van zes

middelbare scholen uit de regio gingen met elkaar in debat gegaan over water en klimaat. Tijdens het debat kregen zij stellingen voorgelegd die te maken hadden met klimaatverandering, waterveiligheid en drinkwater uit de regio. Na een interessant finaledebat werd het team van het Laurens Lyceum Rotterdam gekozen als winnaar.

We hebben 70 studenten van Hogeschool Rotterdam (Civiele Techniek/Watermanagement) in het gemeentehuis Abraham Kroes ontvangen voor een presentatie. Daarna kregen zij een excursie in de Zuidplas. Ook ontvingen we studenten communicatie van de Hogeschool Rotterdam.

We hebben de docenten aardrijkskunde in ons gebied geïnformeerd over een nieuwe lespakket 'overstromingen en wateroverlast' dat we hebben ontwikkeld.

Evenementen

We nemen deel aan relevante evenementen en (landelijke) campagnes. We hebben actief deelgenomen aan onder meer de Molen- en gemalendag op 14 en 15 mei als onderdeel van de landelijke Week van ons water, en de Week van de biologie van 22 tot en met 29 mei. Op vrijdag 20 mei hebben we drie rondleidingen gegeven door ons gebouw in het kader van de Rotterdamse Opbouwdagen. Dit najaar doen we mee aan de Wereldhavendagen en de Open Monumentendagen. Ook onze nieuwe jeugdbestuurder is actief op de Wereldhavendagen.

Voor het 750-jarig bestaan van het hoogheemraadschap in 2023 ontwikkelen we een duurzaam programma voor het doen herkennen van ons waterschapswerk en het vergroten van het waterbewustzijn in 2023 en in de jaren erna. We hebben daarvoor ook een jongerenpanel ingesteld.

Digitale ontwikkeling

Het hoogheemraadschap zet steeds meer technologische oplossingen in, bijvoorbeeld voor monitoring. Deze zorgen voor steeds meer (soorten) data. We zorgen ervoor dat deze data goed opgeslagen en ontsloten worden. In 2022 verkennen we de juiste strategie voor het invoeren van de GIS-visie (geografisch informatiesysteem). Vanwege de hoge kosten van de huidige GIS-software zullen meerdere alternatieven worden onderzocht. Vanaf 2023 kunnen we een aanbesteding uitschrijven voor een nieuw softwarecontract voor een geografische informatiesystemen. Met de uitrol en zorgvuldig uitgedachte inrichting van SharePoint en Teams verbeteren we de digitale werkomgeving en het (documentair) informatiebeheer.

Vanaf 2022 verbeteren we de digitale informatievoorziening en dienstverlening aan inwoners, bedrijven en andere organisaties. We voldoen daarmee onder meer aan de Dienstenwet en de Wet elektronische publicaties (Wep). Ook bereiden we ons voor op wetgeving in voorbereiding, zoals de Wet open overheid (Woo). Dit doen we onder andere door te verkennen hoe we de komende jaren ons centraal documentmanagementsysteem aangesloten kan worden op het e-depot. Daarbij werken we nauw samen met het hoogheemraadschap van Rijnland.

Publieke dienstverlening

We blijven werken aan een goede dienstverlening voor onze inwoners

en bedrijven. Hun vragen handelen we snel en goed af. We meten de klanttevredenheid continu en delen de resultaten intern. Daarmee vergroten we ons 'klantbewustzijn' en onze dienstverlening.

Vergunningverlening, toezicht en naleving

Het controleren van vergunningen en (incident)meldingen op onze keringen gaat conform de planning en prioritering van het Uitvoeringsplan. De stijging van het aantal incidentmeldingen t.o.v. eerdere jaren houdt aan, maar de waardering van burgers en bedrijven voor de dienstverlening van Toezicht en Handhaving blijft onverminderd hoog met een 8,2.

Vanaf 1 augustus zal er een data-analist starten bij het team Toezicht, handhaving en klanteninformatie die zich voornamelijk bezig zal houden met het versterken van het project Emissieloze kas waarbij de verbetering van waterkwaliteit in het glastuinbouwgebied het doel is. We gebruiken data-analyse om ons werk meer informatie-gestuurd te doen.

De gebiedsgerichte aanpak op twee dijkvakken is vertraagd door gebrek aan capaciteit. De voortgang van deze aanpak als ook de gewijzigde prioritering naar aanleiding van de onlangs vastgestelde Nota VTH wordt in september aan het dagelijks bestuur ter besluitvorming voorgelegd.

Aandachtsmaatregelen programmabegroting 2022

		Q1	Q2	Afwijking	Actie
Ambitie: Voldoende en schoon water voor en door de agrarische sector.					
Het aantal overschrijdingen van normen voor gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater wordt in de planperiode geminimaliseerd, door samenwerking in het programma 'Samen op weg naar een emissieloze kas in 2027'.					
M-076	Uitvoeren van (nieuwe) maatregelen, waarbij 3 sporen worden gevolgd: kennis (van o.a. emissieroutes) vergroten, communicatie voor bewustwording, handhaving versterken.				
Ambitie: Waterrecreatie passend bij ons beheer én de behoeften van de maatschappij en de taken van onze partners.					
Het hoogheemraadschap stelt beleid op voor recreatie in, op en om het water en de waterkeringen en de wegen, met aandacht voor ecologie en gebruikers.					
M-084	We monitoren de zwemwaterkwaliteit gedurende het zwemseizoen (1 mei tot 1 oktober) en we delen de gegevensdata met de provincie Zuid-Holland via het zwemwaterportaal. (www.zwemwater.nl).				

Overkoepelende thema's

Duurzaamheid

Ook dit jaar wordt er hard gewerkt aan projecten voor het opwekken van duurzame energie. Op de awzi Kralingseveer zijn zonnepanelen geplaatst, de awzi's De Groote Zaag en Groenedijk en het hoofdkantoor aan de Maasboulevard volgen later dit jaar. Voor de awzi's Bergambacht, Berkenwoude en Stolkwijk zijn vergunningen voor het plaatsen van zonnepanelen aangevraagd.

Onderzoek naar verdere mogelijkheden voor het opwekken van duurzame energie bij waterschapsobjecten in de Krimpenerwaard is in voorbereiding. Net als het onderzoek om af te stappen van het gebruik van aardgas. Daarnaast is blijvend aandacht voor energiebesparing.

Op basis van voorlopige cijfers uit de Klimaatmonitor is in 2021 de reductie van onze CO₂-uitstoot 56% ten opzichte van het referentiejaar 2013. Dit betreft de CO₂-uitstoot van onze eigen bedrijfsvoering. De uitstoot van methaan en lachgas uit onze installaties en uitstoot door aannemers en leveranciers is hierbij -net zoals in voorgaande jaren- niet meegerekend.

Met het CO₂-reductieplan wordt gewerkt aan het verder terugdringen van onze CO₂-uitstoot. Voor het terugdringen van de uitstoot van methaan worden maatregelen geïnventariseerd en later dit jaar vastgesteld. De uitstoot van lachgas wordt nog nader onderzocht.

Aan het opstellen van de grondstoffenmonitor voor een deel van onze grondstofstromen wordt nog gewerkt. Dit gebeurt in afstemming met de betreffende afdelingen en enkele marktpartijen. In het voorjaar heeft onze inzending de Circular Challenge van Blue City gewonnen met wandpanelen van de Japanse duizendknoop. Het team "Why knot" gaat nu als startup verder met de ontwikkeling van het product.

Op het gebied van biodiversiteit is een kernteam gevormd. Er wordt een ambitiedocument opgesteld en integraal biodiversiteitsbeleid is in voorbereiding. Kansen op het gebied van eigen beheer worden nader uitgewerkt. Daarnaast zijn de eerste stappen gezet om te kunnen komen tot iconsoorten.

Klimaat en Ruimte

In het kader van de grote nationale woningbouwopgave bracht minister Hugo De Jonge (Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening) op 7 juli een bezoek aan de Goudse wijk Westergouwe en het beoogde Vijfde Dorp in de laaggelegen Zuidplaspolder. In antwoord op zijn vraag of bouwen in laag Nederland kan, en wat er nodig is om dit verstandig te doen, was de reactie vanuit de waterschappen dat het bouwen van nieuwe woningen alleen kan als dit volledig klimaatadaptief gebeurt. De wijk Westergouwe laat zien dat bouwen onder strenge voorwaarden op moeilijke plekken in laag Nederland wel kan en tot iets heel moois leidt, maar dat dit heel veel vraagt. Bovendien werd benadrukt dat water en bodem leidend moeten zijn in de plannen.

Om onze aanpak van klimaatadaptatie aan te scherpen, is er het afgelopen half jaar hard gewerkt aan het opstellen van een richtlijn klimaatadaptatie. Deze zal in het derde kwartaal worden opgeleverd en worden geïntegreerd in waterschapsvisies per gebied. De komende maanden wordt er extra capaciteit ingezet op het ontwikkelen van deze waterschapsvisies, zodat deze in oktober op hoofdlijnen gereed kunnen zijn. Daarna zal er nog een fase van detaillering volgen.

Wat betreft de subsidieprogramma's is het programma voor particuliere partijen het afgelopen half jaar succesvol geweest. Op dit moment, halverwege het jaar, is er al bijna 85% van het jaarbudget toegekend.

Daarmee is ruim 4100 m² vergroend, ruim 4600 m² afgekoppeld en ca. 250 m³ extra waterberging gerealiseerd.

Daarnaast is bijgedragen aan een klimaatadaptatieve herinrichting van centrum Bergschenhoek (gescheiden rioolstelsel, 6.000 m² verharding afgekoppeld, 840 m² vergroend).

Vanuit de Impulsregeling Klimaatadaptatie is er nog geen beroep gedaan op middelen van het hoogheemraadschap. De in 2021 ingediende aanvragen vanuit de drie werkregio's waarin we participeren, zijn door het Rijk weliswaar gehonoreerd, maar zullen naar verwachting pas vanaf 2023 in uitvoering worden genomen. Het eerste voorstel ter besluitvorming (Rotterdam) wordt in de loop van 2022 verwacht. In 2022 zijn door de werkregio's tot nu toe nog geen aanvragen met financiële consequenties voor het hoogheemraadschap bij het Rijk ingediend.

Om nieuwe oplossingen te vinden voor hergebruik regenwater is, in de week van de circulariteit, bijgedragen aan een hackaton over dit onderwerp. Een hackathon is een evenement waarin teams van deelnemers non-stop bezig gaan om binnen een korte tijd oplossingen voor aangereikte casussen te bedenken. Tenslotte is ook het proces rond de weging van het waterbelang verder uitgewerkt en de vergroening van de gevel aanbesteed en gerealiseerd.

Omgevingswet

De inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet van 1 januari 2023 is niet geheel zeker. Op 21 juni 2022 heeft de Eerste Kamer aangegeven wel een stellige toezegging te willen doen om vast te blijven houden aan deze datum. Het slaan van een Koninklijk Besluit wacht op een advies van de Adviescommissie ICT gepland op 10 oktober. Vervolgens moet hier nog door de Eerste Kamer over worden gesproken (1 november) en besloten (8 november). Dan wordt duidelijk of de inwerkingtredingsdatum echt op 1 januari 2023 blijft staan. De stellige toezegging dient ertoe om partijen nu al wel vast het vertrouwen te geven het half jaar het testen en oefenen te starten en hier niet mee te wachten tot het Koninklijk Besluit.

Eerder al was de inwerkingtredingdatum doorgeschoven van 1 juli 2022 naar 1 januari 2023. Consequentie van dit uitstel is dat de implementatie van de Omgevingswet over een langere periode plaatsvindt. Ook het testen van de digitale omgeving van het Omgevingsloket kan pas later plaatsvinden. Gevolg hiervan is de kosten voor implementatie hoger uitvallen dan voorzien ten tijde van de programmabegroting 2022. Gevolg hiervan is dat we een overschrijding zullen hebben qua tijd en geld.

Ondanks de onduidelijkheid over de datum, zijn voor zover nu mogelijk de 'producten' van het programma gereed. De 'nieuwe' wet- en regelgeving gaat echter pas in als de Omgevingswet start. De organisatie bereidt een aantal scenario's voor om verdere stagnatie van de inwerkingtreding van een aantal belangrijke beleidsregels op te voorkomen.

Assetmanagement

Het programmateam Implementatie assetmanagement bestaat uit collega's van de afdelingen Watersystemen, Afvalwaterketen, Waterkeringen en Wegen, Bedrijfsvoering en Integrale Plannen en Projecten. Hierdoor is de samenwerking tussen de afdelingen en het programma goed geborgd.

De speerpunten voor het programma Implementatie assetmanagement voor 2022 zijn:

- Implementatie afwegingskader assetmanagementparagraaf uitvoeringskredieten. In de verenigde vergadering van 29 juni 2022 is het afwegingskader assetmanagementparagraaf uitvoeringskredieten vastgesteld.
- Implementatie risicomatrix. De huidige risicobeoordelingsmatrix voor het hoogheemraadschap, goedgekeurd door het managementoverleg in 2020, wordt getoetst en aangepast. Aan de hand van praktijkcases doen we ervaring op om de matrix verder te verbeteren. In het eerste kwartaal 2023 wordt de definitieve risicomatrix voorgelegd aan het college.
- Verbeteren assetmanagementprocessen. In samenwerking met de vakafdelingen wordt de assetmanagement werkwijze verder ontwikkeld. Naar aanleiding van de resultaten en adviezen van de gap-analyse in 2021 worden assetmanagementprocessen stap voor stap verbeterd.

In de informele verenigde vergadering op 19 januari 2022 is een presentatie over assetmanagement en risicomanagement gegeven. Daarnaast zijn nog een aantal andere acties in voorbereiding of uitvoering, zoals de basisopleiding assetmanagement.

Afwijkingen op overkoepelende thema's na 6 maanden

		Q2	Afwijking	Actie
Ambitie: Een energieneutraal waterschap in 2030.				
Doel: We besparen - bij gelijkblijvende hoogheemraadschapstaken - binnen de planperiode minimaal 3.250 MWh.				
M-092	Herstart project luchtbehandeling ZKV.		Nog onduidelijk over herstart i.v.m. ontwikkelingen Rivium.	
Ambitie: Een watervriendelijke groene leef- en werkomgeving die extreem weer goed kan verwerken.				
We adviseren en stimuleren de gemeenten en terreineigenaren om regenwater te gebruiken waar het valt.				
M-105	We bereiden samen met de gemeenten een aanvraag voor de impulsregeling van het Rijk voor en dienen deze aanvraag in 2022 in via de zogenoemde werkregio's DPRA.		Voor 2022 nog niet ingediend (door gemeente), de projecten van 2021 zijn begin 2022 goedgekeurd.	

		Q1	Q2	Afwijking	Actie
Ambitie: Behouden en verbeteren van de biodiversiteit voor een ecologisch gezond en veerkrachtig netwerk van dijken, watergangen en terreinen.					
Opgave: Het hoogheemraadschap maakt biodiversiteitsherstel onderdeel van de onderhoudswerkzaamheden door eisen te stellen aan eigen onderhoud en door ecologisch onderhoud door derden te stimuleren..					
M-086	In 2022 werken we de kansrijke maatregelen voor ecologisch beheer nader uit en worden deze geconcretiseerd.			Door het kernteam biodiversiteit zijn verschillende acties geïnitieerd om in overleg met de betreffende afdelingen het ecologisch beheer uit te breiden van waterkeringen, wegbermen, watergangen en eigen terreinen. Dit heeft nog niet geleid tot concrete aanpassingen van het beheer, maar daar wordt wel naar toegewerkt. Daarnaast wordt gewerkt aan een uitvoeringsagenda als onderdeel van het ambitiedocument biodiversiteit met integrale en organisatiebrede maatregelen en activiteiten die als doel hebben de biodiversiteit te versterken c.q. ecologisch beheer uit te breiden.	Geen (gereed).

		Q1	Q2	Afwijking	Actie
Ambitie: Een klimaatneutraal waterschap in 2050.					
Het hoogheemraadschap vermindert de uitstoot van broeikasgassen van de eigen werkzaamheden en installaties met 20%* in 2027, bovenop de al gerealiseerde 50% in 2020. (*Dit percentage wijzigt mogelijk als lachgas en methaan ook meegerekend gaan worden.)					
M-089	Uitvoeren maatregelen voor verminderen broeikasgasuitstoot eigen organisatie.			Maatregelen voor het verminderen van de CO ₂ -uitstoot van de eigen organisatie zijn geïnventariseerd en opgenomen in het CO ₂ -reductieplan. Voor het terugdringen van de uitstoot van methaan worden maatregelen geïnventariseerd en volgend jaar bestuurlijk vastgesteld. De uitstoot van lachgas wordt nog nader onderzocht.	Extra inzet of planning aanpassen

Ambitie: Volledig circulair in 2050					
Gedurende de planperiode werken we ernaar toe dat we vanaf 2028 vastleggen welke producten en materialen waar zijn gebruikt en houden we rekening met toekomstig hergebruik.					
M-099	Opstellen monitor grondstoffengebruik (vooralsnog gericht op objecten met grootste impact).			De grondstoffenmonitor is in ontwikkeling. Onderdeel van het opstellen van de monitor is een actualisatie van de grondstoffenstromen van het hoogheemraadschap. De verwachting is dat de benodigde	Door de krappe arbeidsmarkt wordt de vacature pas in september vervuld.

				data voor het vullen van de monitor gaandeweg zal worden aangevuld.	
Ambitie: Een watervriendelijke groene leef- en werkomgeving die extreem weer goed kan verwerken.					
We adviseren en stimuleren de gemeenten en terreineigenaren om regenwater te gebruiken waar het valt.					
M-106	We stimuleren het vasthouden en gebruiken van regenwater in ons beheergebied door het adviseren en het verlenen van financiële bijdragen aan klimaatadaptieve projecten.				Geen

4 Kosten per programma

Dit hoofdstuk bevat de kosten per programma. De kosten worden vergeleken met de begrotingsstand zoals bepaald is in de programmabegroting 2022. De cijfers in de kolom 'Realisatie' zijn de geboekte uitgaven tot en met juni. Vervolgens wordt per programma een toelichting op afwijkingen gegeven.

Bedragen x € 1.000

Programma	PB2022	Realisatie t/m juni 2022	Prognose	Verschil Prognose - PB2022	% Prognose / PB2022
Programma 1 - Veilige dijken	14.977	9.154	15.435	457	103%
Programma 2 - Voldoende en schoon water	30.047	13.036	32.272	2.225	107%
Programma 3 - Afvalwater zuiveren	40.351	14.237	46.095	5.744	114%
Programma 4 - Veilige wegen	4.581	1.150	4.906	325	107%
Programma 5 - Omgeving & Organisatie	16.056	8.251	16.171	115	101%
Subtotaal	106.012	45.829	114.878	8.867	108%
<i>Waarvan ondersteunende producten</i>	<i>20.297</i>	<i>8.540</i>	<i>22.111</i>	<i>1.814</i>	<i>109%</i>
Baten					
Belastingopbrengsten	-101.639	-93.664	-102.617	-977	101%
Kwijtschelding	2.967	1.923	2.169	-798	73%
Oninbaar	1.266	37	1.238	-28	98%
Dividenden en overige algemene opbrengsten	-900	-891	-900		100%
Dekkingsmiddelen en saldo	-98.306	-92.595	-100.109	-1.803	102%
Totaal	7.706	-46.766	14.769	7.063	

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

De kosten van de ondersteunende producten worden verdeeld over de vijf programma's van de begroting van het hoogheemraadschap. Hiervoor worden diverse verdeelsleutels gebruikt.

Programma 5 kent vervolgens een verdeling naar de waterschapstaken. Dat betekent dat financiële afwijkingen in deze hoek effecten hebben in alle programma's. Een voorbeeld hiervan is dat de overschrijding van de personele lasten bij ondersteunende producten verhogingen oplevert bij alle programma's.

De volgende posten worden naar alle programma's doorbelast:

- afschrijvingslasten
- doorbelasting personele lasten (onder andere van uit de projectenafdeling in het geval ze rechtstreeks op primaire taken werken)
- doorbelasting vanuit de ondersteunende producten

De toelichting op de onder- of overschrijding op deze posten worden in hoofdstuk 5 toegelicht. Hieronder zullen we slechts de afwijkingen per programma benoemen

P1 Veilige dijken

Programma 1 heeft naar verwachting een overschrijding van € 457.000 ten opzichte van de begroting. Dit wordt veroorzaakt door € 300.000 hogere bijdrage aan het hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) in 2022, € 122.000 hogere doorbelaste kosten vanuit de ondersteunende producten en doorberekende personele lasten en € 35.000 lagere afschrijvingslasten.

P2 Watersysteem

Programma 2 heeft naar verwachting een overschrijding van € 2,2 miljoen ten opzichte van de begroting. De doorberekende indirecte kosten vanuit de ondersteunende producten stijgen met € 658.000, de doorberekende personele lasten stijgen met circa € 200.000. De

personele kosten stijgen onder andere door meer inzet van de projectenafdeling. De kosten voor energie stijgen voor dit programma met € 1,5 miljoen en de afschrijvingslasten vallen € 175.000 lager uit.

P3 Afvalwater

Programma 3 heeft naar verwachting een overschrijding van ruim € 5,7 miljoen. De out-of-pocketkosten vallen € 5,3 miljoen hoger uit, ruim € 81.000 hogere doorbelaste kosten vanuit ondersteunende producten en personele lasten. De afschrijvingslasten daarentegen zijn € 175.000 lager. De hogere out-of-pocketkosten worden hieronder toegelicht:

Energie (€ 3,9 miljoen nadeel)

De verwachte stijging van de kosten (€ 3,8 mln.) voor energie wordt vooral veroorzaakt door hoge energieprijzen. De Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE)-subsidie valt € 120.000 lager uit. Door de hogere energieprijzen wordt er geen subsidie uitgekeerd. Daarnaast komt het energieverbruik in 2022 naar verwachting hoger uit dan de prognose. Dit wordt veroorzaakt door vertraging van projecten die energie besparen (vervangen beluchting Kortenoord en Groenedijk) en duurzame energie opwekken (Themista) en door de verminderde biogasproductie door de uitval van één van de slibgistingstorens op Kralingseveer.

Verwerkt slib (€ 678.000 nadeel)

Door de uitval van één van de slibgistingstorens op Kralingseveer en door de vertraging van de in gebruik name van Themista is meer slib afgevoerd en is voor de ontwatering de gebruikte hoeveelheid chemicaliën toegenomen. Hierdoor is de verwachting dat de kosten voor verwerking van slib en aanschaf chemicaliën stijgen.

Afvalwaterbehandeling derden (€ 758.000 nadeel)

De voorschotnota 2022 met Delfland valt hoger uit door de prijsstijging van energie die in de verrekening wordt meegenomen. Daarnaast is de verwachting dat het aantal v.e. naar Delfland toeneemt ' door de toename van de hoeveelheid afvalwater van een bedrijf.

P4 Wegen

Programma 4 heeft naar verwachting een overschrijding van € 325.000. Dit wordt voor € 175.000 veroorzaakt door hogere kosten teerhoudend asfalt, € 17.500 stijging energiekosten, € 40.000 hogere afschrijvingslasten en circa € 93.000 aan doorberekende lasten vanuit ondersteunende producten.

P5 Omgeving en organisatie

Programma 5 heeft naar verwachting een overschrijding van € 115.000. Dit wordt veroorzaakt door € 427.000 aan hogere doorbelaste kosten vanuit de ondersteunende producten en doorberekende personele lasten en stijging energieprijis € 6.000. De hogere doorbelaste personele kosten worden veroorzaakt door stijging van de inhuurkosten voor tijdelijke vervullen van vacatures die langdurig openstaan. Daarnaast zijn er enkele voordelen zoals verlaging van onbenutte budgetten (€ 156.000), lagere afschrijvingslasten (€ 10.000), hogere leges opbrengsten (€ 20.000) en een positief resultaat Regionale Belastinggroep (RBG). Het positief resultaat van de RBG wordt hieronder toegelicht.

RBG

De jaarrekening van de RBG over het jaar 2021 is vastgesteld met een positief saldo. Conform de afspraken wordt het positief saldo teruggestort naar de deelnemers. Het aandeel voor het hoogheemraadschap bedraagt € 132.000.

Daarnaast is de RBG bezig met de afwikkeling van de kindertoeslagenaffaire, welke inmiddels betrekking heeft op ruim 14.000 (oud-)klanten van de RBG. Per 30 april 2022 waren er 41.906 aanslagen kwijtscholden aan de gedupeerden. Het hoogheemraadschap ontvangt een bedrag van circa € 384.000 als compensatie voor oninbare en openstaande bedragen. Hiermee stijgen de baten van het hoogheemraadschap in 2022.

Het kabinet heeft de toezegging gedaan dat de waterschappen compensatie kunnen krijgen voor inkomstenderving die het gevolg is van Covid-19. De compensatie bestaat momenteel uit een vergoeding voor lagere opbrengst zuiveringsheffing, kwijtschelding en oninbaar. De lagere opbrengsten invorderingsrente en dwanginvordering zijn nog een punt van aandacht. De RBG heeft namens het hoogheemraadschap een compensatieverzoek ingediend. Bij toekenning van het compensatieverzoek ontvangt het hoogheemraadschap een bedrag van circa € 495.000 als compensatie voor de lagere opbrengst zuiveringsheffing, kwijtschelding en oninbaar. Hiermee stijgen de baten van het hoogheemraadschap, zie ook de uitleg in hoofdstuk 5 daarover.

Ondersteunende producten

De geprognosticeerde overschrijding van de ondersteunende producten komt uit op € 1,8 miljoen. Aangezien de kosten van de ondersteunende producten worden verdeeld over de vijf programma's van de begroting van het hoogheemraadschap is (een deel van) deze overschrijding rechtstreeks op alle programma's terug te vinden. De belangrijkste afwijkingen binnen de ondersteunende producten worden hieronder toegelicht.

Personeelslasten € 902.000 (nadeel)

Bij een aantal teams van de stafafdelingen is het verloop in het personeelsbestand hoog. De huidige krapte op de arbeidsmarkt maakt het lastig om deze vacatures in te vullen. Om werkzaamheden voort te kunnen zetten is er meer ingehuurd dan eerder beoogd. Tevens zijn er minder projecturen gemaakt, onder andere doordat subsidieprojecten langzaam op gang komen. Dit is nog een gevolg van Covid-19 waardoor de nieuwe langjarige EU-planperiode voor subsidies nog niet in zijn volle omvang van start is gegaan. Hierdoor heeft er een verschuiving in werkzaamheden plaatsgevonden en zijn er minder uren geactiveerd dan begroot.

Hogere opbrengst financiële eenheid € 253.000 (voordeel)

Een deel van de overschrijding op de personeelslasten wordt gedekt door de hogere opbrengst financiële eenheid van € 253.000.

Uitbreiding wagenpark en stijging brandstofprijzen € 300.000 (nadeel)

In 2022 is de vraag naar bedrijfsauto's gegroeid en zijn er een aantal short-leasecontracten aangegaan. Deze extra vraag is het gevolg van de

groei van de organisatie. Daarnaast hebben de prijsstijgingen van brandstof ook effect op de huidige contracten.

I&A-samenwerking € 300.000 (nadeel)

Ten tijde van het opstellen van de begroting 2022 was het onduidelijk hoe de kosten van de I&A-samenwerking zich zouden ontwikkelen in 2022. Er was nog geen prognose bekend, waardoor de (uiteindelijke) kostenstijging van € 118.000 niet verwerkt is in de begroting 2022. De kostenstijging was het gevolg van hogere personele lasten en kapitaallasten.

Daarnaast is er gebleken dat de procesautomatiseringskosten (PA) van het hoogheemraadschap van Rijnland niet in de I&A-begroting zijn meegenomen. Er is besloten om dit wel te doen. Het toevoegen van de PA-kosten aan de I&A-begroting leidt tot een kostenverhoging van € 182.000 voor ons hoogheemraadschap in 2022. Verder is de verwachting dat de huidige (prijs-)ontwikkelingen ook effect gaan hebben op de I&A-meerjarenbegroting. Het effect hiervan zal in onze programmabegroting 2023 meegenomen worden.

Het Waterschapshuis € 155.000 (nadeel)

De stijging in de kosten van Het Waterschapshuis zijn niet meegenomen in onze begroting. Deze stijging was niet bekend ten tijde van het opstellen van de begroting 2022 met als gevolg een overschrijding op de kosten (€ 273.000).

De jaarrekening van Het Waterschapshuis over het jaar 2021 is vastgesteld met een positief saldo. Conform de afspraken wordt het

positief saldo teruggestort naar de deelnemers. Het aandeel voor ons hoogheemraadschap bedraagt € 117.000.

Stijging energiekosten € 150.000 (nadeel)

Door de hogere energieprijzen zijn de kosten voor elektriciteit en stadsverwarming met € 150.000 gestegen.

Kosten advies en onderzoek € 130.000 (nadeel)

Voor een aantal lopende juridische dossiers en onderzoeken is meer extern advies nodig dan begroot. Daarnaast zijn er meer audits en onderzoeken uitbesteed als gevolg van openstaande vacatures binnen de afdeling.

lpap-verzekering personeel € 100.000 (nadeel)

Er wordt aan het personeel een vrijwillige verzekering aangeboden om

het risico van inkomensterugval bij arbeidsongeschiktheid te dekken. De kosten voor deze verzekering zijn niet juist begroot. De medewerkers betalen zelf de verzekeringspremie, die wordt ingehouden op het salaris. De premie wordt in totaal betaald vanuit het centrale personeelsbudget. Deze kosten waren abusievelijk niet op het juiste budget begroot.

Dekkingsmiddelen

De verwachte belastingopbrengst 2022 zal circa € 1,8 miljoen hoger uitvallen dan begroot. Zie [toelichting in hoofdstuk 5](#) bij waterschapsbelastingen.

Resume

De geprognoseerde kosten veroorzaken op onderdelen een overschrijding die kunnen leiden tot een begrotingsonrechtmatigheid. Voorgesteld wordt om de verwachte afwijkingen bij te stellen middels een begrotingswijziging ([zie hoofdstuk 7](#)).

5 Baten en lasten

In dit hoofdstuk worden de lasten en baten per hoofdkostensoort vergeleken met de ramingscijfers van de programmabegroting 2022. De cijfers in de kolom realisatie zijn van januari tot en met juni. In de kolom prognose staat de verwachte realisatie einde jaar. Vervolgens worden de afwijkingen per hoofdkostensoort beknopt toegelicht.

Exploitatieresultaat

Het geprognostiseerde saldo van baten en lasten is circa € 7 miljoen negatiever dan het begrote resultaat in de programmabegroting. Het geprognostiseerde tekort in 2022 is € 14,8 miljoen.

Bedragen x € 1.000

		PB2022	Realisatie t/m juni 2022	Prognose	Verschil Prognose - PB2022	% Prognose / PB2022
Lasten	Rente en afschrijvingen	17.359	8.379	16.989	-370	98%
	Personeelslasten	38.399	18.713	39.417	1.019	103%
	Goederen en diensten van derden	53.207	18.766	61.119	7.913	115%
	Bijdragen aan derden	8.165	6.311	8.465	300	104%
	Toevoegingen voorzieningen	182		182		100%
Totaal lasten		117.311	52.169	126.172	8.861	108%
Baten	Financiële baten	-900	-891	-900		100%
	Personeelsbaten	-64	-57	-554	-490	
	Goederen en diensten aan derden	-3.025	-2.378	-3.278	-253	108%
	Bijdragen van derden	-2.385	-1.547	-2.265	120	95%
	Waterschapsbelastingen	-97.406	-91.704	-99.209	-1.803	102%
	Interne verrekeningen	-5.825	-2.358	-5.197	628	89%
Totaal baten		-109.606	-98.935	-111.403	-1.798	102%
Eindtotaal		7.706	-46.766	14.769	7.063	

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Hieronder volgt een beknopte toelichting op de afwijkingen binnen het resultaat per kosten- en opbrengstsoort. In de praktijk verrekenen we baten en lasten van dezelfde 'soort' vaak met elkaar. Zo worden overschrijdingen van personeelslasten in sommige gevallen gedekt door detacheringsofbrengsten en andere personele baten.

Lasten

Rente en afschrijving (€ 370.000 voordeel)

De afschrijvingslasten zijn € 370.000 lager dan begroot. Dit komt doordat een aantal projecten later zijn afgerond dan verwacht. Hierdoor is er ook later gestart met afschrijven, wat resulteert in lagere afschrijvingslasten dan waarmee er in de begroting gerekend is.

Personeelslasten (€ 1 miljoen nadeel)

Bedragen x € 1.000

Personele lasten	PB2022	Prognose	Verschil Prognose - PB2022
Loonsom	34.749	34.392	-357
Inhuur	2.407	3.813	1.406
Voormalig bestuur en personeel	161	161	
Overige personele kosten	1.081	1.051	-30
	3.650	5.025	1.376
Totaal Personele lasten	38.399	39.417	1.019

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

De totale personele lasten zullen naar verwachting circa € 1 miljoen hoger zijn. Aan tijdelijk extra personeel wordt circa € 1,4 miljoen extra uitgegeven. Het aantrekken van tijdelijk extra personeel heeft betrekking op:

- tijdelijk ter vervulling van de openstaande vacatures en vervanging bij langdurige zieken en medewerkers die gedetacheerd waren (deels dekking van vacatureruimte en detacheringsofbrengsten);
- projectmedewerkers (dekking investeringsprojecten).

De loonkosten en overige personeelskosten vallen circa € 357.000 lager uit door vacatureruimtes. Het loonvoorstel voor de CAO voor 2022 van 2% per 1 januari en 1,75% per 1 juli 2022 leidt er wel toe dat de lonen hoger uitvallen dan begroot. Dit is niet terug te zien in totaalprognose van de loonsom vanwege de beschikbare vacatureruimte.

Goederen en diensten van derden (€ 7,9 miljoen nadeel)

Ten opzichte van de begroting zullen de totale kosten voor goederen en diensten aan derden € 7,9 miljoen hoger zijn. De belangrijkste afwijkingen zijn in [hoofdstuk 4](#) per programma toegelicht.

Bijdrage aan derden (€ 300.000 nadeel)

- Hogere bijdrage aan HWBP € 300.000 als gevolg van de verrekening 2020;

Baten

Personeelsbaten (€ 490.000 voordeel)

Het hoogheemraadschap ontvangt opbrengsten voor het uitlenen van personeel en uitkeringen op grond van sociale wetten. De personeelsbaten zijn € 490.000 hoger dan begroot omdat in de begroting niet volledig rekening is gehouden met eventuele verlengingen van detacheringen of nieuw te detacheren personeel. Deze baten zijn ter dekking voor inhuur ter vervanging van de gedetacheerde medewerkers.

Goederen en diensten aan derden (€ 253.000 voordeel)

Dit jaar wordt € 253.000 hogere opbrengsten van de financiële eenheid verwacht.

Interne verrekeningen (€ 628.000 nadeel)

De geactiveerde personele lasten zijn € 628.000 lager. Door langdurig ziekteverzuim, moeilijk vervulbare vacatures en langzaam op gang komende (subsidie)projecten worden de begrote uren op projecten niet volledig gerealiseerd. Een gevolg van het moeilijk invullen van vacatures is, dat medewerkers op een andere manier ingezet worden dan eerder beoogd.

Bijdragen van derden (€ 120.000 nadeel)

Door de hoge energieprijzen ontvangen wij tijdelijk geen SDE-subsidie van de RVO.

Waterschapbelastingen (€ 1,8 miljoen voordeel)

Per saldo zullen de waterschapsbelastingen na aftrek van kwijschelding en oninbaar circa € 1,8 miljoen hoger uitkomen dan begroot. Met name bij watersysteemheffing (€ 612.000) en wegenheffing (€ 171.000) wordt een stijging van de belastingopbrengst verwacht. Dit komt door de waardeontwikkeling van de WOZ. Ook is de kwijschelding voor de watersysteemheffing naar beneden bijgesteld waardoor dit extra belastingopbrengsten van € 182.000 oplevert.

Bij de zuiveringsheffing is de verwachting dat de aantallen vervuilingseenheden (ve's) bij huishoudens zullen dalen en bij bedrijven zullen stijgen. Per saldo zal de belastingopbrengst van de zuiveringsheffing € 40.000 minder zijn.

Bij toekenning van het compensatieverzoek van het Rijk ontvangt het hoogheemraadschap een bedrag van circa € 495.000 als compensatie voor de lagere opbrengst zuiveringsheffing, kwijschelding en oninbaar (watersysteemheffing) als gevolg van Covid-19. Daarnaast ontvangt het hoogheemraadschap een bedrag van circa € 384.000 voor oninbare en openstaande bedragen i.v.m. de kinderopvangtoeslagaffaire.

6 Toelichting op investeringsprojecten

Het bewaken van de investeringsprojecten van het hoogheemraadschap, met het oog op projectbeheersing, gebeurt met behulp van voortgangsrapportages. Ieder kwartaal rapporteren projectleiders over de status van een project. Dit met behulp van de volgende kenmerken: geld, risico, organisatie, tijd, informatie en kwaliteit. Als de uitvoering van een project volgens verwachting verloopt, dan krijgt het de kleur groen. Het kan ook zijn dat er sprake is van afwijkingen. De projectleider rapporteert dan met de kleuren oranje of rood en een toelichting op de afwijking.

Een belangrijke maatstaf om de voortgang van de projecten te beoordelen, is het verschil tussen de geraamde uitgaven in de programmabegroting 2022 en de werkelijke uitgaven. In de eerste helft van 2022 is 26% van de totale voorziene uitgaven voor 2022 besteed. De prognose voor heel 2022 is 82% realisatie. Het gaat dan om circa 190 projecten met een totale gebudgetteerde uitgave voor 2022 van € 30,1 miljoen. De huidige prognose voor heel 2022 is een bedrag van € 25 miljoen. In de bijlage is een overzicht van de verzamelkredieten opgenomen.

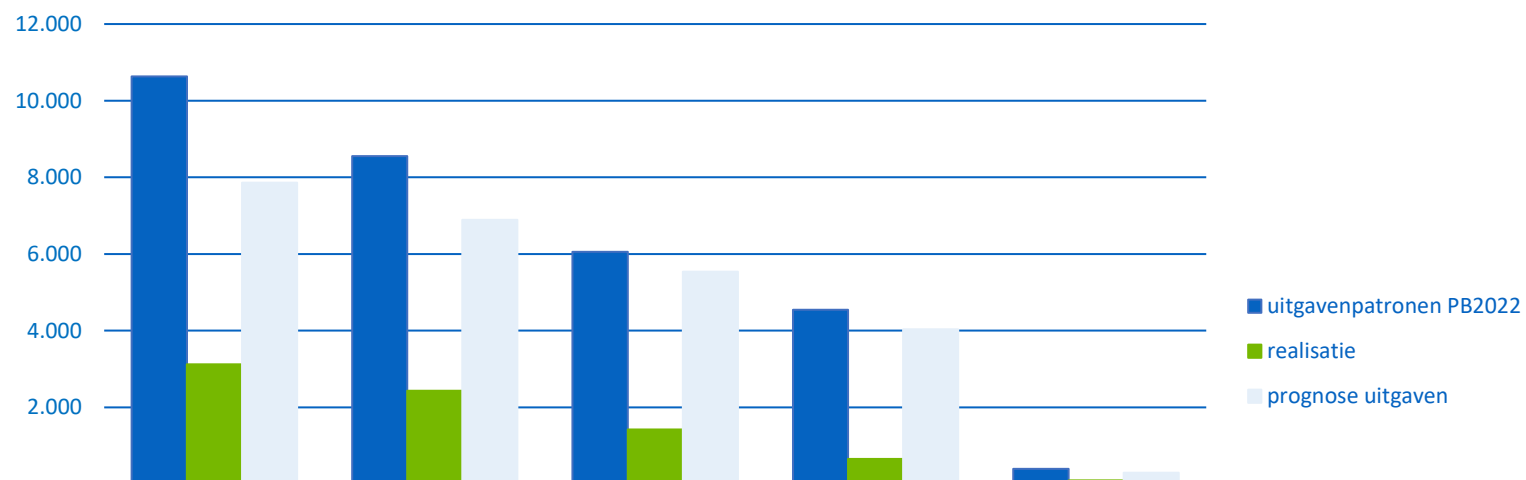
Bedragen x €1.000

Programma	Uitgaven patronen PB2022	Realisatie	Realisatie % huidig jaar	Restant huidig jaar	Prognose uitgaven	Prognose % huidig jaar
P1 - Veilige dijken	10.630	3.121	29,4%	7.509	7.862	74%
P2 - Voldoende en schoon water	8.555	2.430	28,4%	6.125	6.895	81%
P3 - Afvalwater zuiveren	6.054	1.421	23,5%	4.633	5.541	92%
P4 - Veilige wegen	4.545	650	14,3%	3.895	4.035	89%
P5 - Omgeving en organisatie & ondersteunende producten	396	92	23,2%	304	295	74%
Totaal	30.181	7.714	25,6%	22.466	24.628	81,6%

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

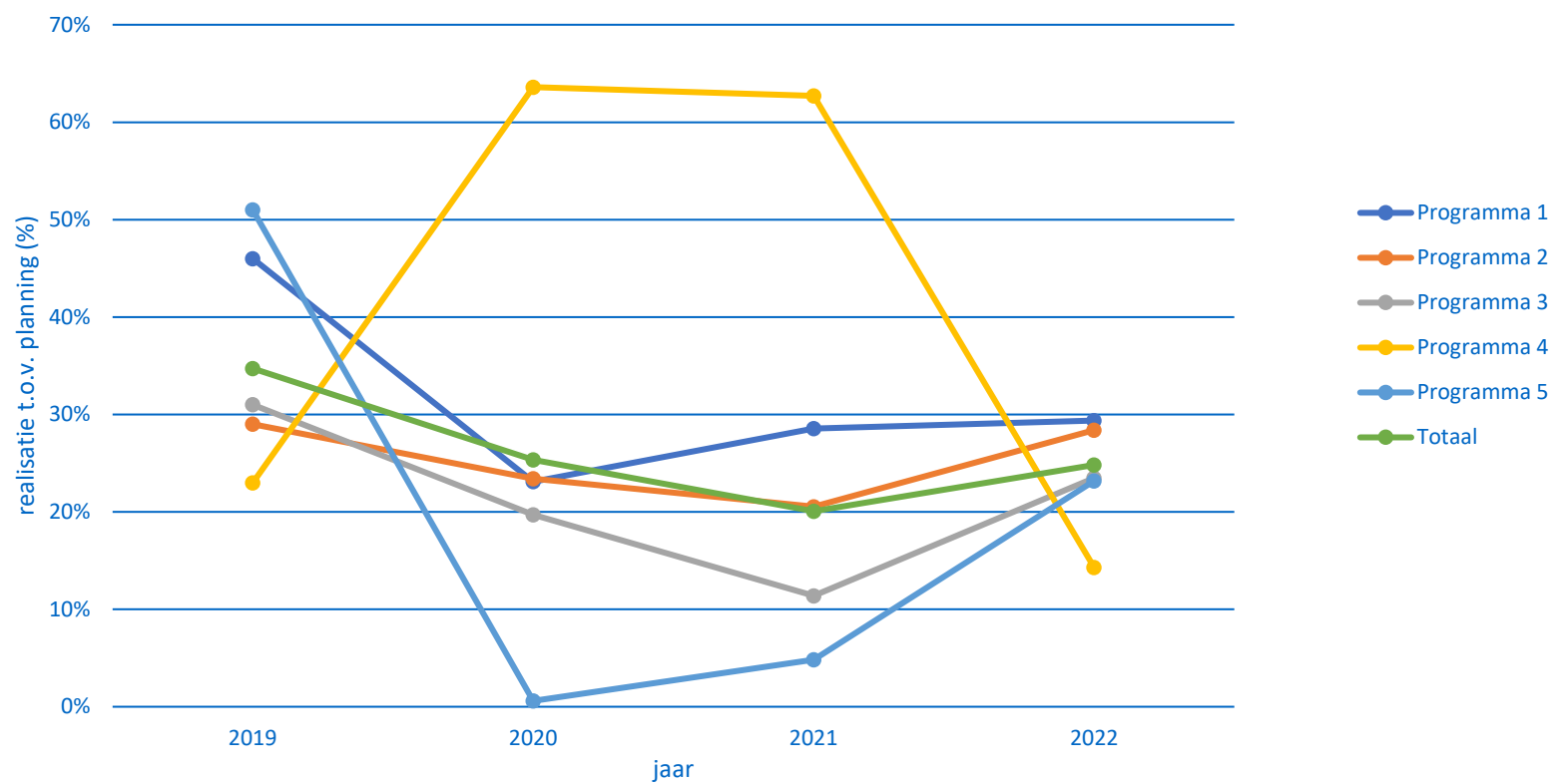
Realisatie tot en met juni 2022 en prognose 2022
(ten opzichte van de planning per programma)

Investeringsprojecten

	Programma 1 Veilige dijken	Programma 2 Voldoende en schoon water	Programma 3 Afvalwater zuiveren	Programma 4 Veilige wegen	Programma 5 Omgeving & Organisatie
■ uitgavenpatronen PB2022	10.630	8.555	6.054	4.545	396
■ realisatie	3.121	2.430	1.421	650	92
■ prognose uitgaven	7.862	6.895	5.541	4.035	295

Realisatie t/m tweede kwartaal 2022 per programma

Figuur 3 - Realisatie uitgaven per programma t.o.v. planning na een halfjaar voor de jaren 2019-2022.

Programma 1

De toelichting op de investeringen voor primaire waterkeringen van KIJK staat bij de paragraaf [topprojecten](#). Het steenzetwerk Hitland aan de Groenendijk in Zuidplas en onderhoud van de primaire waterkeringen valt onder de verzamelkredieten ([zie bijlage 2](#)).

Regionale waterkeringen

Dit voorjaar is het laatste gedeelte van de kadeverbetering Rottekade uitgevoerd.

Programma 2

De investeringsuitgaven in het eerste half jaar bedragen 28,4% ten opzichte van de programmabegroting 2022. De prognose is dat 80,6% van de geplande investeringsuitgaven gerealiseerd zullen worden.

Van de geplande uitgaven (€ 8,5 miljoen) in de programmabegroting 2022 is € 2,4 miljoen uitgegeven. Hieronder worden de belangrijke afwijkingen genoemd tussen de geplande uitgavenpatroon en de bijgestelde prognose (€ 6,9 miljoen). De afwijking worden gegroepeerd in vertraging, versnelling of voordelen:

- Watergebiedsplan € 1.200.000 lagere uitgaven; de vertraging kent twee oorzaken: vertraagde planning en capaciteitsgebrek. De planning van het programmabureau Veenweiden Krimpenerwaard loopt uit, waardoor ook de projecten van het hoogheemraadschap later gerealiseerd worden. Door capaciteitsgebrek bij de bemensing van de projecten verloopt het opstarten trager dan gepland.
- Peilbeheer € 100.000 hogere uitgaven;

- Renovatie kunstwerken € 700.000 hogere geplande uitgaven o.a. Schilthuis € 125.000, vervangen schakelkast gemaal De Kleij € 125.000;
- Restauratie molens € 250.000 lagere uitgaven; de restauratie van de molens loopt. De restauratie van de Prinsenmolen is nagenoeg afgerond, die van de Haastrechtse molen in uitvoering en van de Eendrachtsmolen in voorbereiding. De Prinsenmolen en de Haastrechtse molens blijven ruim binnen budget.
- Klimaatadaptatie € 150.000 lagere uitgaven.

Vertraging (bijstelling)

Door latere start van de uitvoering van gemaal Achterbroek wordt er in 2022 € 600.000 minder uitgegeven.

Programma 3

De realisatie van de investeringsuitgaven zal in 2022 lager uitvallen dan was begroot. De prognose voor de totale uitgaven in 2022 wordt met circa € 0,5 miljoen naar beneden bijgesteld en komt uit op circa € 5 miljoen. De lagere uitgaven worden voornamelijk veroorzaakt door de vertraging in het project voor de luchtbehandeling Kralingseveer. De uitvoering zal door vertraging in de vergunningverlening voor het grootste deel niet in 2022, maar in 2023 plaatsvinden. Daarnaast schuift de bijdrage aan de gemeente Capelle aan den IJssel voor de renovatie van een gemeentelijk rioolgemaal door naar 2023. Hiervoor was in 2022 een uitgave van ruim € 900.000 gepland. Tegenover deze vertragingen staan investeringsuitgaven die niet voorzien waren in de begroting van 2022, zoals inspectie en reparatie van een van de slibgistingstorens op awzi Kralingseveer. Resumerend zal de realisatie lager uitvallen dan was begroot.

Programma 4

Beijerscheweg Zuid is in combinatie met Bosweg voorbereid en de voorbereidende werkzaamheden voor de realisatie buitenzijn gestart. De bewoners die hinder en overlast ervaren door de werkzaamheden worden zo goed mogelijk meegenomen in de keuzes van het hoogheemraadschap. In het najaar van 2022 wordt de rijbaan geasfalteerd. Alleen als het voor de technische staat van de weg noodzakelijk is wordt de fundering (met deels teerhoudend asfalt) vervangen. De planning van deze wegen versneld van 2023 naar 2022. De bijhorende investeringen en het uitgavenpatroon zijn conform aangepast.

Bruggen

De vervanging van bruggen verloopt volgens planning. Alle resterende bruggen van het uitvoeringsprogramma zijn in voorbereiding. De brug in de Lageweg te Ouderkerk aan den IJssel is vervangen in januari 2022. In het najaar worden twaalf wegbruggen vervangen. Vier bruggen in de Tiendweg te Lekkerkerk, drie bruggen in de Wetering West te Lekkerkerk, vier bruggen in de Tiendweg te Krimpen aan de Lek, en één brug nabij Steunpunt Zuidbroek te Berkenwoude.

Programma 5

De bijdrage voor de verkiezingen 2023 die we jaarlijks vooruitbetalen via de Rijksfactuur is nog niet binnen. Voor de circa € 100.000 die wij dit jaar moeten betalen verwachten wij op korte termijn de factuur.

Topprojecten

Naast de projecten met de hoogste geplande uitgaven bevat de lijst topprojecten ook (overige) projecten die worden beschouwd als risicovol, bestuurlijk belangrijk of omvangrijk (bijvoorbeeld weinig uitgaven in afgelopen jaar, maar wel een hoog gevoteerd krediet).

Anders dan in de vorige paragraaf waar het uitgavenpatroon van jaarschijf 2022 is geanalyseerd worden de financiën van de topprojecten beschouwd over de gehele projectduur.

Naast de topprojecten worden er ook programmakredieten onderscheiden. Het gaat daarbij om een cluster van een groot aantal afzonderlijke projecten, gericht op een gemeenschappelijk doel. De keuze voor deze activiteiten en projecten kan later en gespreid in de loop van de jaren plaatsvinden.

Krachtige IJsseldijken Krimpenerwaard (KIJK)

Algemene voortgang

In het eerste halfjaar van 2022 is flinke voortgang geboekt. Het Ontwerp Projectplan Waterwet wordt na toestemming van D&H in het najaar van 2022 ter inzage gelegd.

Het proces met de nutspartijen met betrekking tot de verlegging van de kabels en leidingen in de dijk loopt ondanks alle extra inspanningen minder snel dan gewenst. Tevens kost het veel moeite om medewerkers met de juiste ervaring en kwalificaties voor dit werk te vinden.

De planuitwerkingsfase wordt, in overleg met het HWBP, uitgebreid met het door de aannemerscombinatie op te stellen Uitvoeringsontwerp (UO). Voor de uitbreiding van deze planuitwerkingsfase wordt een beschikkingsaanvraag voorbereid. Deze beschikkingsaanvraag wordt naar verwachting eind 2022 bij het HWBP ingediend. Overeenkomstig en aansluitend de beschikkingsaanvraag wordt aanvullend krediet aangevraagd voor de planuitwerkingsfase. De planuitwerkingsfase wordt daarmee verlengd tot en met het einde van het UO (april 2024).

Project financiën

Bij het vaststellen van het voorlopig ontwerp (VO) zijn de kosten voor de realisatiefase opnieuw geraamd. De VO-raming (prijspeil 2021) valt hoger uit door o.a. stijging van materialen en een andere uitvoeringsmethode. Deze verhoging van de realisatiekosten is eerder dit voorjaar gepresenteerd aan de verenigde vergadering. De herziene raming wordt verwerkt in de programmabegroting van 2023.

De huidige raming is op basis van prijspeil 2021. Volgende actualisaties van de raming staan gepland in het najaar van 2022 (na afronding van het Definitief Ontwerp) en voorjaar 2023 (na afronding van de volgende ontwerpstep).

Een groot risico voor de raming is de beweeglijkheid van de grondstoffenmarkt (met name de prijzen van staal). Naast de grondstoffenmarkt speelt over de gehele raming de verhoogde inflatie die in alle geledingen van de maatschappij doorwerkt. Deze indexering is moeilijk te voorspellen en is om deze reden niet opgenomen in deze raming. Met het HWBP vinden gesprekken plaats over verlegging van het risico op deze forse prijsontwikkelingen naar het programma

Belangrijke mijlpalen project

Door het toevoegen van het UO aan de planuitwerkingsfase veranderen er een aantal mijlpalen. Belangrijke mijlpalen zijn:

- Aanvragen aanvullende beschikking planuitwerkingsfase (dec 2022)
- Vaststellen projectplan waterwet door Verenigde Vergadering (maart 2023)
- Vaststellen aanvullend krediet planuitwerkingsfase (maart 2023)
- Afronding planuitwerkingsfase/start realisatie (april 2024)
- Dijkveilig (okt 2026) -ongewijzigd-

Vooralsnog hebben deze geen invloed op de einddatum van het project.

Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat de planning thans op scherp staat. Door onder meer de vertraging in de gunningsprocedure met de aannemingscombinatie, de Covid-19-maatregelen van de laatste 2 jaar en het negatieve advies van de M.e.r. is binnen de genoemde planning geen ruimte meer aanwezig. Elke nieuwe verstoring zal negatief effect hebben op de planning en dus de hiervoor genoemde mijlpalen.

Projectplanwaterwet (OPPW) en het verleggen van de kabels en leidingen.

KIJK - Krachtige IJsseldijk Krimpenerwaard (peildatum 06-07-2022)	
Verkenningfase (eindstand)	
Actueel krediet	16.270.000
Totale kosten	12.570.528
Ontvangen subsidie	14.897.116
Planuitwerkingsfase	
Actueel krediet	25.900.000
Uitgaven t/m heden	15.304.922
Ontvangen subsidie	22.365.173
Uitgaven 2022	2.516.502
Huidige prognose 2022	6.100.000
Prognose programmabegroting 2022	6.100.000
Realisatiefase	
Actueel krediet	6.495.000
Uitgaven t/m heden	430.631
Ontvangen subsidie	
Uitgaven 2022	0
Huidige prognose 2022	180.000
Prognose programmabegroting 2022	2.000.000 *
* Verschuiving prognose realisatie wordt veroorzaakt door meningsverschil K&L. Mogelijk ontvangen we nog een legesfactuur in 2022, over het tijdstip en de hoogte hiervan wordt nog gesproken met de betreffende gemeenten	
Totaal KIJK	
Actueel krediet	48.665.000
Uitgaven t/m heden	28.306.080
Ontvangen subsidie	37.262.289

Programmakredieten

Toelichting voor programmakrediet voor wegen en wegbruggen staat in [investeringsprojecten Programma 4](#).

Programma Watergebiedsplan Krimpenerwaard (WGPK)

Programma Watergebiedsplan Krimpenerwaard	
Actueel krediet	17.600.000
Prognose	17.600.000
Uitgaven t/m 31-12-2021	9.037.205
Uitgaven 2022 (t/m juni)	306.993

Algemene voortgang

De provincie Zuid-Holland (PZH) heeft de beschikking voor WGPK verlengd tot en met 2026, gelijk met de doorlooptijd voor het programma Veenweiden Krimpenerwaard. Het project Gemaal Achterbroek, met daarin ook enkele wegbruggen en landbouwbruggen om bestaande knelpunten op te heffen, was binnen het hoogheemraadschap opgenomen in het programma WGPK. Vanwege de risico's op subsidie over subsidie, is besloten er een apart projectkrediet aan toe te kennen, buiten het programmakrediet.

Het onderzoek naar peilscheidingen op wegen is afgerond, dit project wordt financieel afgesloten. 31 Mei heeft het college, binnen het programmakrediet van WGPK, een investeringskrediet toegekend aan het programmamanagement en het maatregelenpakket dat met het

programmabureau overeen gekomen is. De verenigde vergadering is hier 29 juni over geïnformeerd.

Voor de afronding van het programma WGPK wordt een 'projectplan' geschreven voor een planning en overzicht van inhoudelijke zaken voor de zeven resterende projecten die het hoogheemraadschap realiseert. Het programmabureau Veenweiden laat 31 kleinere maatregelen realiseren. Dit zijn voornamelijk dammen en peilscheidingen en kunnen vanwege het grondverzet beter in combinatie met de inrichtingswerkzaamheden worden uitgevoerd. Al deze projecten zijn randvoorwaardelijk om het peil in de nieuwe natuurgebieden op te kunnen zetten. Met het programmabureau is hiervoor een planning afgestemd.

Zeven door het hoogheemraadschap te realiseren kunstwerken:

1. Voor de Klepstuw ten noorden van Nesse Tiendweg is een projectopdracht vastgesteld, realisatie voor einde 2022 is in voorbereiding. Dit betreft een afrondend werk van De Nesse, Berkenwoudse Driehoek en Oudeland Zuid (NBO).
2. Eind tweede kwartaal is begonnen met de initiatie van de inlaat door de IJsseldijk bij Veerstalblok voor oplevering eind 2024.
3. en 4. In de tweede helft van 2022 worden de inlaat vanuit de Vlist en de sifon bij de Bilwijkerweg geïnitieerd voor oplevering eind 2025.
5. De brug aan Korte Gouderakse Tiendweg bij Veerstalblok dient eind 2025 te worden opgeleverd.
6. De brug aan de Oudelandseweg dient eind 2024 te worden opgeleverd.

7. De aflat van natuurgebied Kattendijk wordt eind 2025 opgeleverd.

Voor deze zeven grote maatregelen is voldoende krediet en subsidie aanwezig. Het eventuele resterende budget van WGPB wordt aan het programmabureau ter beschikking gesteld voor de 31 kleinere maatregelen die het programmabureau realiseert.

Kaderrichtlijn Water (KRW) 2022-2027

Kaderrichtlijn Water 2022-2027	
Actueel krediet	4.355.000
Prognose	4.355.000
Uitgaven 2021 (t/m juni)	0

Algemene voortgang

In januari 2022 is het KRW-plan 2022-2027 door de verenigde vergadering vastgesteld. In dit plan zijn er een aantal maatregelen opgenomen als investering:

Bergse plassen:

- Sluis Berg en Broek verlaat schutten met een pomp;
- Aanpak van de waterbodem in verband met fosfaat in het slib;
- Defosfateren van plas via intern systeem;
- Uitvoeren van Actief Biologisch Beheer (ABB).

Verder nog:

- Uitvoeren van subsidieregeling natuurvriendelijke oevers (NVO);
- Aanleg van een NVO nabij gemaal Abraham Kroes.

De subsidietoekenning voor de aanleg van NVO voor 2022 zijn toegekend.

Er zijn afspraken gemaakt voor het ter beschikking stellen van de middelen voor de aanleg van de NVO nabij Abraham Kroes. Dit project zal in 2023 inhoudelijk gaan lopen.

In verband met de versnellingsfase in het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied zijn het schutten van de sluis Berg en Broek verlaat met een pomp en de aanpak van de waterbodem in verband met het fosfaat in het slib, ingediend. Later in 2022 wordt duidelijk of dit wordt toegekend en dan zal er met de nodige vaart aan gewerkt moeten worden om deze voor de einddatum van de regeling, 31 december 2023, te realiseren. Mocht er geen bijdrage via de versnellingsfase worden toegekend, dan zal de voorbereiding en uitwerking ervan in 2023 gestart worden.

Het intern defosfateren en het uitvoeren van ABB van het plaswater in de Bergse Plassen zijn pas zinvol als de andere maatregelen in de Bergse Plassen zijn uitgevoerd.

Zuidplaspolder (ZPP)

Zuidplaspolder	
Actueel krediet	3.029.000
Prognose	3.029.000
Uitgaven t/m 31-12-2021	1.039.824
Uitgaven 2022 (t/m juni)	269.355

Algemene voortgang

Binnen het uitvoeringsprogramma ZPP lopen nog 4 projecten:

- MR 4: Plaatsen overstorten voor water vasthouden en toevoer Knibbelweg;
- MR 6: Plaatsen automatische stuw in peilgebied GPG-836 (Noordelijke Dwarsweg);
- MR 7: Koppeling GPG-92 aan de Tweede Tocht;
- MR 19: Realiseren inlaat West Ringdijk -> peilgebied GPG 891.

Tijdens de voorbereiding hebben zich een aantal problemen voorgedaan. Bij alle vier de projecten is vertraging ontstaan doordat het verleggen van kabels en leidingen complexer is en meer tijd in beslag neemt dan bij de initiële gedachte.

- Voor de Knibbelweg wordt het projectplan Waterwet naar verwachting in augustus 2022 gepubliceerd;
- Voor de automatische stuw GPG-836 is besloten alleen de realisatie van de automatische stuw op te nemen in het

projectplan Waterwet. De impact van de peilopzet van 70 - 90 cm zorgt voor complicaties in de omgeving. Het te voeren peil wordt heroverwogen, als onderdeel van de totale herziening van het peilbesluit Zuidplaspolder Noordoost;

- Het projectplan Waterwet voor de Koppeling Tweede Tocht ligt ter inzage tot en met 25 juli 2022;
- Voor de inlaat West Ringdijk ligt het projectplan Waterwet ter inzage tot en met 10 augustus 2022. Het is nog onduidelijk of de benodigde grond minnelijk verworven kan worden.

De aanbesteding van het werk is uitgesteld totdat er duidelijkheid is over het verleggen van kabels en leidingen en de reacties op de projectplannen Waterwet.

Door de complicaties en vertragingen staan de budgetten onder druk. Indien nodig wordt er extra krediet aangevraagd bij de verenigde vergadering.

Afwijkingen

Tijd: door complicaties in het kabels en leidingen-dossier, grote impact door peilopzet voor de omgeving en de grondverwerving is er vertraging ontstaan.

Geld: er zijn hogere kosten door complicaties in het kabels en leidingen-dossier, grote impact door peilopzet voor de omgeving en de langere doorlooptijd.

7 Begrotingswijzigingen

In onderstaande tabel is de voorgestelde begrotingswijziging per programma opgenomen. De mutaties in deze begrotingswijziging resulteren in een bijstelling van de begroting van € 7,5 miljoen (nadeel). In onderstaande tabel is het resultaat per programma weergegeven. In hoofdstuk 8 is een dwarsdoorsnede van de begrotingswijziging naar waterschapsaak weergegeven en het effect ervan op de reserves.

Kosten naar programma's en kostendrager

Bedragen x €
1.000

Programma	PB2022	Wijziging	Begroting na wijziging	Begrotingswijziging in %	Watersysteem-beheer	Zuiverings-beheer	Wegenbeheer
P1 - Waterveiligheid	14.977	457	15.435	3,1%	15.435		
P2 - Watersystemen	30.047	2.225	32.272	7,4%	32.108	146	17
P3 - Afvalwaterketen	40.351	5.744	46.095	14,2%	60	46.035	
P4 - Wegenbeheer	4.581	325	4.906	7,1%	68		4.839
P5 - Omgeving & Organisatie	16.056	115	16.171	0,7%	10.731	4.749	690
Totale lasten	106.012	8.867	114.878	8,4%	58.402	50.931	5.546
Bel.opbrengst Watersysteembeh.	-54.324	-783	-55.107	1,4%	-55.107		
Bel.opbrengst Zuiverings.beh.	-42.582	-195	-42.777	0,5%		-42.777	
Belastingopbrengst Wegen	-4.733		-4.733	0,0%			-4.733
Kwijtschelding watersysteemheffing	2.909	-798	2.111	-27,4%	2.111		
Kwijtschelding wegenheffing	58		58	0,0%			58
Oninbaar watersysteemheffing	593		593	0,0%	593		
Oninbaar wegenheffing	653	-28	625	-4,3%			625
Oninbaar zuiveringsheffing	20		20	0,0%		20	
Dividend en overige opbrengsten	-900		-900	0,0%	-495	-297	-108
Totale baten	-98.306	-1.803	-100.109	1,8%	-52.897	-43.053	-4.159
Saldo lasten en baten	7.706	7.063	14.769	91,7%	5.505	7.877	1.386

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Het minteken bij de baten staat voor inkomsten

Baten en lasten

Bedragen x € 1.000

		PB2022	Wijziging	Begroting na wijziging	Begrotings- wijziging in %
Lasten	Rente en afschrijvingen	17.359	-370	16.989	-2,1%
	Personeelslasten	38.399	1.019	39.417	2,7%
	Goederen en diensten van derden	53.207	7.913	61.119	14,9%
	Bijdragen aan derden	8.165	300	8.465	3,7%
	Toevoegingen voorzieningen	182		182	0,0%
Totaal lasten		117.311	8.861	126.172	7,6%
Baten	Financiële baten	-900		-900	0,0%
	Personeelsbaten	-64	-490	-554	
	Goederen en diensten aan derden	-3.025	-253	-3.278	8,4%
	Bijdragen van derden	-2.385	120	-2.265	-5,0%
	Waterschapsbelastingen	-97.406	-1.803	-99.209	1,9%
	Interne verrekeningen	-5.825	628	-5.197	-10,8%
Totaal baten		-109.606	-1.798	-111.403	1,6%
Eindtotaal		7.706	7.063	14.769	

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Het minteken bij de baten staat voor inkomsten

Reserve mutatie

Bedragen x € 1.000

Reserves	PB2022	Wijziging	Begroting na wijziging	Begrotingswijziging in %	Watersysteem-beheer	Zuiverings-beheer	Wegenbeheer
Saldo lasten en baten	7.706	7.063	14.769	91,7%	5.505	7.877	1.386
Onttrekking bestemmingsreserves	229		229	0,0%	229		
Storting bestemmingsreserves							
Saldo bestemming reserve	7.476	7.063	14.540	94,5%	5.276	7.877	1.386
Onttrekking tariefegalisatiereserves	7.476	7.063	14.540	94,5%	5.276	7.877	1.386
Storting tariefegalisatiereserves							
Dekking tariefegalisatiereserve	7.476	7.063	14.540	94,5%	5.276	7.877	1.386

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Effect begrotingswijziging 2022 op reservepositie

De prognoses 2022 en de bijbehorende begrotingswijzigingen uit deze bestuursrapportage hebben invloed op de reservepositie van ons hoogheemraadschap. Voor alle drie de waterschapstaken verwachten we een negatiever jaarresultaat dan begroot. Dit betekent dat de beschikbare tariefegalisatiereserves nog meer ingezet moeten worden dan werd gedacht bij de begroting. De verwachting voor de zuiveringsheffing is dat er onvoldoende middelen aanwezig zijn in de reserves om het nog negatievere exploitatieresultaat op te vangen. De algemene reserve van de zuiveringsheffing van € 2 miljoen zal eind 2022 volledig ingezet moeten worden én de tariefegalisatie zal een negatief saldo bereiken van circa € 2 miljoen.

De prognoses voor de reserves op basis van begrotingswijziging is:

- zuiveringsheffing € 2,5 miljoen negatief
- watersysteemheffing: € 4,7 miljoen positief
- wegenheffing: € 2,5 miljoen positief

Doordat de tariefegalisatiereserves eind 2022 lagere saldi bereiken dan wij in de begroting hadden geraamd, ontstaat een verhogend effect op de benodigde belastingopbrengsten en belastingtarieven van 2023. De uitwerking hiervan volgt in de programmabegroting.

8 Begrotingswijziging: Kosten naar waterschapstaken

Watersysteembeheer

Bedragen x € 1.000

Watersysteembeheer	PB2022	Wijziging	Begroting na wijziging	Begrotingswijziging in %
Programma 1 - Veilige dijken	14.977	457	15.435	3,1%
Programma 2 - Voldoende en schoon water	29.598	2.510	32.108	8,5%
Programma 3 - Afvalwater zuiveren	59	1	60	1,2%
Programma 4 - Veilige wegen	64	4	68	6,6%
Programma 5 - Omgeving & Organisatie	10.626	105	10.731	1,0%
Totale lasten	55.324	3.078	58.402	5,6%
Baten				
Belastingopbrengsten	-54.324	-783	-55.107	1,4%
Kwijtschelding	2.909	-798	2.111	-27,4%
Oninbaar	593		593	
Dividenden en overige algemene opbrengsten	-495		-495	
Totale baten	-51.316	-1.581	-52.897	3,1%
Resultaat	4.008	1.497	5.505	

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Het begrote tekort bij taak watersysteem stijgt € 1,5 miljoen in deze bestuursrapportage over het eerste half jaar van 2022. De tekorten worden gedekt door de tariefegalisatiereserve watersysteembeheer.

Zuiveringsbeheer

Bedragen x € 1.000

	PB2022	Wijziging	Begroting na wijziging	Begrotingswijziging in %
Zuiveringsbeheer				
Programma 1: Waterveiligheid				
Programma 2: Watersysteem	402	-256	146	-63,6%
Programma 3: Afvalwater	40.292	5.743	46.035	14,3%
Programma 4: Wegen				
Programma 5: Omgeving en Organisatie	4.746	4	4.749	0,1%
Totale lasten	45.440	5.491	50.931	12,1%
Baten				
Belastingopbrengsten	-42.582	-195	-42.777	0,5%
Kwijtschelding				
Oninbaar	653	-28	625	-4,3%
Dividenden en overige algemene opbrengsten	-297		-297	
Totale baten	-42.227	-223	-42.449	0,5%
Resultaat	3.213	5.269	8.482	

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Het begrote tekort bij taak zuiveringsbeheer stijgt met € 5,3 miljoen in deze bestuursrapportage over het eerste half jaar van 2022. Op basis van deze prognose zullen zowel de tariefegalisatiereserve als de algemene reserve van de taak zuiveringsbeheer moeten worden ingezet. Deze reserves zijn niet voldoende gevuld om het gehele tekort te dekken. Dat betekent dat bij het opstellen van de programmabegroting 2023 gekeken moet worden naar een plan om weer toe te groeien naar een kostendekkend tarief binnen de planperiode.

Wegenbeheer

Bedragen x € 1.000

	PB2022	Wijziging	Begroting na wijziging	Begrotingswijziging in %
Wegenbeheer				
Programma 1: Waterveiligheid				
Programma 2: Watersysteem	47	-30	17	-63,6%
Programma 3: Afvalwater				
Programma 4: Wegen	4.518	321	4.839	7,1%
Programma 5: Omgeving en Organisatie	684	6	690	0,9%
Totale lasten	5.248	298	5.546	5,7%
Baten				
Belastingopbrengsten	-4.733		-4.733	
Kwijtschelding	58		58	
Oninbaar	20		20	
Dividenden en overige algemene opbrengsten	-108		-108	
Totale baten	-4.764		-4.764	
Resultaat	484	298	782	

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Het begrote tekort bij taak wegenbeheer stijgt met € 298.000 in deze bestuursrapportage over het eerste half jaar van 2022. De tekorten worden gedekt door de tariefegalisatiereserve wegenbeheer.

Bijlage 1 – Rapportage gedelegeerde bevoegdheden

Het Algemeen Delegatiebesluit 2005 draagt een aantal bevoegdheden van de verenigde vergadering over aan het college van dijkgraaf en hoogheemraden. Eén van de voorwaarden voor de uitoefening van de bevoegdheden op basis van dit besluit is dat er wordt gerapporteerd over de genomen besluiten.

Naast wat in het Algemeen Delegatiebesluit is geregeld, zijn er nog andere bevoegdheden door de verenigde vergadering aan het college gedelegeerd/gemandateerd.

Van delegatie is sprake als een bestuursorgaan zijn bevoegdheid tot het nemen van een besluit overdraagt aan een ander orgaan. Van mandaat is sprake als een orgaan of een persoon gemachtigd wordt om namens het bevoegde bestuursorgaan een besluit te nemen. Hieronder vindt u een overzicht van besluiten die in de eerste helft van 2022 door het college zijn genomen.

	Gedelegeerde bevoegdheid	Aantal
a.	1. het indienen van bezwaar 2. het instellen van beroep 3. het voeren van rechtsgedingen zowel in eerste aanleg als in hoger beroep en in cassatie 4. het berusten in tegen het hoogheemraadschap ingestelde rechtsvorderingen	1. het indienen van bezwaar: 0 2. het instellen van beroep: 0 3. het voeren van rechtsgedingen zowel in eerste aanleg als in hoger beroep en in cassatie: 0 4. het berusten in tegen het hoogheemraadschap ingestelde rechtsvorderingen: 1 (het hoogheemraadschap heeft berust in hoger beroep en is niet in cassatie gegaan tegen vonnis Hof Den Haag 14 december 2021) De rapportage geeft een vertekend beeld van de werkzaamheden van de advocaten & juristen van het hoogheemraadschap. Het aantal dossiers (zowel civiel als bestuursrechtelijk) ligt in de praktijk veel hoger. Echter, op basis

		van het Algemeen delegatiebesluit is er louter de verplichting om jaarlijks te rapporteren over: 1. de zaken waarin het hoogheemraadschap zelf in beroep of bezwaar is gegaan gaat tegen een besluit van een ander bevoegd gezag of tegen een besluit van de bestuursrechter; 2. de zaken waarin het hoogheemraadschap zelfstandig een partij civiel rechtelijk heeft gedagvaard danwel waarin het civiel door derden in rechte wordt betrokken.
b.	het treffen van dadingen en het opdragen van geschillenbeslechting aan scheidslieden	Geen.
c.	het aangaan van geldleningen met een looptijd van ten hoogste één jaar ter voorziening in de behoefte aan kasgeld tot het bedrag dat in het hoofdstuk financiering van de programmabegroting van het betreffende begrotingsjaar wordt vastgesteld als kasgeldlimiet, met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Wet financiering decentrale overheden. Hiertoe behoort in ieder geval de voorwaarde dat de duur van een incidentele overschrijding van de kasgeldlimiet beperkt is tot maximaal twee aaneengesloten kwartalen	Er is 1 kasgeldlening afgesloten.
d.	het aangaan van vaste geldleningen ter voorziening in de financieringsbehoefte, welke door de verenigde vergadering in de treasury paragraaf in de nota van toelichting bij de begroting wordt vastgesteld, met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Wet financiering decentrale overheden	In 2022 zijn meerjarig € 250 mln. aan geldleningen aangetrokken.
e.	het houden van alle aanbestedingen voor uit te voeren werken, leveringen en diensten	Er zijn vijf Europese aanbestedingen (zowel Werken als Diensten) in de periode januari tot en met juni 2022 afgerond. Naast Europese aanbestedingen vinden nationale, meervoudig onderhandse en enkelvoudige aanbestedingen plaats. Deze aanbestedingen worden op een centrale plaats geregistreerd. Het college heeft het Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017/2018 vastgesteld dat is gebaseerd op een model van de Unie van Waterschappen. De Algemene Waterschapsvoorwaarden voor de leveringen (AWIV 2018), diensten (AWVODI 2018) en ICT (AWBIT 2018) zijn in 2018 vastgesteld

f.	oninbaar verklaring van vorderingen op huurders/pachters/gebruikers van eigendommen van het hoogheemraadschap	Geen.
g.	te beschikken over de begrotingsposten onvoorziene uitgaven	Het budget voor onvoorziene uitgaven ad € 100.000 is met ingang van 2014 afgeschaft.
h.	1. het kopen, ruilen, vervreemden of bezwaren van onroerende zaken tot een bedrag van € 250.000 per transactie; 2. het in spoedeisende gevallen kopen van grond en daarop aanwezige opstallen zonder limiet ten behoeve van uitvoering van waterhuishoudkundige maatregelen	1. 3
i.	het aanvaarden van erfstellingen, legaten of schenkingen voor zover hieraan geen bezwarende voorwaarden zijn verbonden	0
j.	het vaststellen en uitwerken van regelingen van rechtspositionele aard waarover in het centraal arbeidsvoorwaardenoverleg waterschap personeel overeenstemming is bereikt	0
k.	het afhandelen van verzoeken om nadeelcompensatie die zijn ingediend op basis van de Waterwet tot een bedrag van € 250.000	0
l.	het uitvoeren van de Wet op de Ondernemingsraden, waaronder mede begrepen wordt het nemen van een mandaatbesluit tot aanwijzing van de bestuurder	0
m.	het nemen van verkeersbesluiten van tijdelijke aard	61
n.	het verlenen van ontheffingen op grond van artikel 87 van het RVV (1990)	96
o.	het indienen van zienswijzen over de (ontwerp-)begroting als bedoeld in artikelen 50g, 68, 81 en 91 van de wet gemeenschappelijke regelingen	Er zijn geen zienswijzen ingediend.
p.	Het nemen van een verkeersbesluit zoals bedoeld in artikel 18 van de Wegenverkeerswet 1994, onder de voorwaarde dat de procedure zoals opgenomen in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht bij het nemen van een verkeersbesluit zal worden gevolgd.	0

	Gemandateerde bevoegdheid	
	Het vaststellen van een projectplan als bedoeld in artikel 5.4 van de Waterwet, met dien verstande dat het college geen gebruik zal maken van de gemandateerde bevoegdheid: - indien het de aanleg, verlegging of versterking van een primaire waterkering betreft en/of de projectprocedure van artikel 5.5 van de Waterwet van toepassing is; - indien de uitoefening van de bevoegdheid grote bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële consequenties heeft of vermoedelijk zal krijgen	2

Bijlage 2 – Verzamelkredieten

Bedragen x€1.000

Programma	Projectnummer	Omschrijving	status	actueel krediet	Kosten voorgaande jaren	kosten huidig jaar	Jaar VZK/PK
1	07.01280/001	Herzetten Steenglooiing Nijverheidsstraat 2021	Lopend project	450	413	4	VZK 2021
	07.01280/002	Vorbereiden renovatie Snelle Sluis	Lopend project	110			VZK 2021
	07.01280/003	Raamcontract steenzetwerk 2022 - 2025	Lopend project	60		3	VZK 2021
	07.01280/004	Vorbereiding reconstructie glooiing Schuwacht 1	Lopend project	80	49	2	VZK 2021
	07.01292/001	Herzetten steenglooiing Schuwacht Lekkerkerk	Lopend project	350			VZK 2022
	07.01292/002	Herzetten steenglooiing langs de IJsseldijk Schielandse zijde	Lopend project	450		26	VZK 2022
	07.01228/001	Rottekade	Lopend project met uitvoeringskrediet	3.083	2.413	214	VZK 2018
	07.01228/009	Kade reconstructie ZPP031	Lopend project	150	179		VZK 2018
	07.01228/010	Wateroverlast Rottekade	Lopend project	63	55		VZK 2018
Totaal Programma 1				4.796	3.109	250	
2	07.00975/013	Renovatie gemaal Tweede Blok	Lopend project	621	609		VZK 2014
	07.01205/006	Energiereductie	Lopend project	90	17		VZK 2017
	07.01205/010	Vorbereiding vervangen gemaal Hitland	Technisch gereed	50	50		VZK 2017
	07.01223/002	Renovatie gemaal Westeinde (vorbereidingskrediet)	Lopend project	20	17	7	VZK 2018

07.01223/006	Renovatie/nieuwbouw bemaling Oostpolder	Lopend project	2.542	1.903	36	VZK 2018
07.01238/001	Renovatie gemaal Groene Balkon (initiatie)	Lopend project	50	28	16	VZK 2019
07.01238/003	Renovatie inlaat De Zespunt	Technisch gereed	56	52		VZK 2019
07.01253/001	Beheermaatregel: Plaatsen nood aansluiting op persleiding gemaal De Esch	Lopend project	62	19		VZK 2020
07.01253/003	Vorbereidingskrediet Nieuwe vistrap bij gemaal Abraham Kroes, initiatie	Lopend project	82	23	2	VZK 2020
07.01253/007	Stelpost renovatie kunstwerken 2020.	Lopend project	126	44	7	VZK 2020
07.01269/001	Vorbereidingskrediet gemaal Wilde Veenen	Lopend project	48	9		VZK 2021
07.01270/001	Revisie beiden dieselmotoren gemaal Schilthuis	Lopend project	170	35	132	VZK 2021
07.01270/002	Renovatie gemaal De Kooij (TWK, Pomp, e.d.)	Lopend project	149	13	70	VZK 2021
07.01270/003	Revisie krooshekreiniger gemaal Abraham Kroes	Lopend project	69	45		VZK 2021
07.01270/004	Vervanging schakelkasten gemaal De Kleij	Lopend project	187	12	22	VZK 2021
07.01270/005	Realisatie krooshekreiniger voor gemaal Zuidplasweg	Lopend project	99		75	VZK 2021
07.01270/006	Aanschaf van droogzetschotten t.b.v. inspecties	Lopend project	129	31		VZK 2021
07.01299/001	Uitvoering vervanging en automatisering Schuif Essenburgsingel	Lopend project	210			VZK 2022
07.01300/001	Vervanging elektromotor gemaal Abraham Kroes, ringvaart	Lopend project	300			VZK 2022
07.01300/002	Vervangen communicatie units Meetpunten	Lopend project	150			VZK 2022
07.01300/003	Vervangen vacuümpompen bij gemalen Veurink, Krimpenerwaard en Schilthuis	Lopend project	110			VZK 2022

	07.01300/004	Vorbereidingskrediet ophalen persleidingen gemaal Johan Veurink	Lopend project	133			VZK 2022
	07.01268/001	Beschoeiing 2021	Lopend project	750			VZK 2021
	07.01255/001	Kansenkrediet wateroverlastopgave Rotterdam 2020	Lopend project	50	12		VZK 2020
	07.01298/001	Aanvangskrediet gemaal Prinsenland	Lopend project	150	8	5	VZK 2022
Totaal Programma 2				6.401	2.927	372	
3	07.00273/001	Bellenbeluchting KO (Kortenoord)	Lopend project	1.510	824	14	VZK 2017
	07.01271/001	Optimaliseren leidingwerk KV (Kralingse Veer)	Lopend project	500	135	1	VZK 2021
	07.01273/001	Vorbereiding vervanging beluchttingsinstallatie	Lopend project	75		18	VZK 2021
	07.01275/001	Vervanging procesautomatisering	Lopend project	200	75	89	VZK 2021
	07.01277/001	Vervanging bemonsteringssysteem	Lopend project	300			VZK 2021
	07.01257/001	Energiemaatregelen 2020	Lopend project	125	87	11	VZK 2020
	07.01295/001	Energiebesparing 2022	Lopend project	125			VZK 2022
	07.01294/001	Persleiding Zevenhuizen	Lopend project	100			VZK 2022
Totaal Programma 3				2.935	1.122	133	
4	07.01237/007	Vervanging wegbruggen 2021 KBR 921 (Lageweg)	Technisch gereed	351	87	264	VZK 2020
	07.01237/008	Vervanging wegbruggen 2021 duikers en dammen	Lopend project	591	278	44	VZK 2020
	07.01237/009	Vervanging wegbruggen 2021 programma management	Technisch gereed		8	-8	VZK 2020
	07.01237/011	Vervangen dammen Tiendweg Krimpen	Lopend project	173	8	40	VZK 2020

07.01237/012	Realiseren KBR 137A (brug) Tiendweg Krimpen	Lopend project	40	8	9	VZK 2020
07.01237/013	Vervangen KBR 142 (brug) Tiendweg Krimpen	Lopend project	124	6	9	VZK 2020
07.01237/014	Vervangen KBR 143 (brug) Tiendweg Krimpen	Lopend project	132	6	16	VZK 2020
07.01237/015	Vervangen KBR 932 (brug) Tiendweg Krimpen	Lopend project	383	6	19	VZK 2020
07.01237/016	Vervangen KBR 12 (dam) Zuidbroek	Lopend project	85		5	VZK 2020
07.01237/017	Vervangen KBR 151 (brug) West-Vlisterdijk	Lopend project	89	3	25	VZK 2020
07.01237/018	Vervangen KBR 129 en KBR 213 (Wetering W.)	Lopend project	80	1	7	VZK 2020
07.01237/019	Vervangen KBR 41 en KBR 47 (Achterbroek)	Lopend project	43		6	VZK 2020
07.01237/050	Tiendweg Krimpen aan de Lek	Lopend project	216	164	4	VZK 2020
07.01237/090	Beijerscheweg Zuid en Bosweg	Lopend project	3.157	315	132	VZK 2020
07.01237/910	Programmakrediet Wegen (stelpost)	Voorbereiding gestart	469			VZK 2021
07.01237/920	Risicoreservering Wegen	Voorbereiding gestart	62			VZK 2020
07.01237/930	Programmakrediet Wegbruggen (stelpost)	Voorbereiding gestart	522			Stelpost en
07.01237/940	Risicoreservering Wegbruggen	Voorbereiding gestart	2			
07.01237/022	Programmamanagement Wegbruggen 2022	Lopend project	100		30	
07.01237/072	Programmamanagement Wegen 2022	Lopend project	195		59	
07.01262/003	Materieel WW 2022	Lopend project	110			VZK 2022
Totaal Programma 4			6.922	890	662	

5	07.01256/001	Verkiezingen jaarbijdrage BZK 2020	Technisch gereed	150	100		VZK 2020
	07.01256/002	Verkiezingen jaarbijdrage BZK 2021	Technisch gereed	101	100		VZK 2021
	07.01256/003	Verkiezingen jaarbijdrage BZK en communicatiekosten 2022	Lopend project	121			VZK 2022
Totaal Programma 5				372	200		
OP	07.01259/001	Uitbreiding toegangscontrole gebouw Maasboulevard	Lopend project	50	2		VZK 2020
	07.01278/001	VK Huisvesting 2021	Lopend project	100			VZK 2021
	07.01293/001	VK Huisvesting 2022	Lopend project	100			VZK 2022
Totaal Programma OP				250	2		

Afrondingsverschillen zijn mogelijk